

MAAHANMUUTTOVIRASTON TULOSSUUNNITELMA VUODELLE 2025 SEKÄ TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA KAUDELLE 2026 – 2029

Sisällys

MAAHANMUUTTOVIRASTON TULOSSUUNNITELMA VUODELLE 2025 SEKÄ TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA KAUDELLE 2026 – 2029	1
1. Tehtävät ja toimintaympäristön tilanne	3
2. Viraston tulossuunnitelma 2025 ja toiminta-ajatus suunnittelukaudelle 2026-2029	8
2.1. Suunnittelukausi 2026-2029	8
2.2. Viraston strategiset tavoitteet ja OKRt	11
2.3. Tulossopimus 2025-2029 ja tulossuunnitelma 2025.....	13
3. Tehtävien onnistumisen edellytykset	17
4. Voimavarat.....	18
4.1. Henkilöstö.....	18
4.2. Henkilöstökokemuksen edistäminen	19
4.3. Talous	21
4.3.1. Vuoden 2025 rahoitus.....	21
4.3.2. Määrärahakehyykset 2026-2029	21
5. Sisäinen valvonta ja sisäinen tarkastus.....	23

Toiminta- ja taloussuunnitelmaan sisältyvä tulossuunnitelma (TS) on talousarvion toimeenpanoasiakirja, jossa on talousarviota tarkemmin määritelty toiminnan painopisteet ja tavoitteet vuodelle 2025.

Nelivuotiskaudeksi tehty toiminta- ja taloussuunnitelma (TTS) sisältää mm.

- katsauksen tehtävistä ja toimintaympäristön tilanteesta,
- viraston toiminnalliset linjaukset ja painopisteet,
- arvion suunnittelukauden henkilöstö- ja määrärahatarpeista sisältäen tuloarvion sekä
- tulostavoitteet, *toimintasuunnitelmat* ja tulostavoitemittarit.

1. Tehtävät ja toimintaympäristön tilanne

Maahanmuuttovirasto käsittelee ja ratkaisee maahantuloon, maassa oleskeluun, pakolaisuuteen sekä Suomen kansalaisuuteen liittyviä asioita sekä ylläpitää ja kehittää ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmää (UMA), tietovarantoa ja niihin liittyviä palveluja. Virasto vastaa turvapaikanhakijoiden ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton, ulkomaalaisten säilöönottoyksiköiden ja ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän käytännön toiminnasta, ohjauksesta, suunnittelusta ja valvonnasta. Virasto tuottaa lisäksi tilastoja, tilannekuvaa ja analyysiä maahanmuutto- ja kansalaisuusasioista.

Maahanmuutto Suomeen jatkuu tulevana vuosina historiallisen korkealla tasolla samalla, kun Suomen turvallisuusympäristö on kiristynyt. Viraston toiminnan kehittämisessä tämä edellyttää panostuksia viraston asiointi- ja palvelukanavien sekä hakemusprosessien tehokkuuden ja sujuvuuden vahvistamiseen, digitalisaatio- ja automaatiokehitykseen, oleskelulupajärjestelmän väärinkäytön ehkäisyyn, paluujärjestelmän kehittämiseen sekä tiedolla johtamiseen. Hyvä henkilöstökokemus, laadukas johtaminen ja viraston kyky pitää kiinni osaavasta henkilöstöstään ovat olennainen edellytys sille, että virasto voi samanaikaisesti sekä tehostaa hakemusten käsittelyä että vahvistaa sisäistä turvallisuutta osana käsittelyprosessia.

Hakemuskäsittelyä ja asiakaspalvelua sujuvoitetaan kehittämällä prosessilähtöistä organisaatiomallia ja uudistamalla tuloksellisuuden ja tavoitteiden johtamista virastossa. Samalla panostetaan henkilöstön johtamiseen ja esihenkilötyöhön sekä otetaan käyttöön yhdenmukaista lainsoveltamiskäytäntöä vahvistava neuvonta- ja tukimalli tukemaan henkilöstöä ratkaisutyössä. Virasto tehostaa digikehitystään hyödyntämällä monitoimittajamalliin pohjautuvaa UMA-järjestelmän kehitystä.

Suomen ikääntyvä väestö, heikkenevä huoltosuhde ja niistä seuraavat työvoiman saatavuuden haasteet heijastuvat työperäisen maahanmuuttoon kasvupaineena myös tulevaisuudessa. Työ- ja koulutusperusteinen maahanmuutto on talouden laskusuhdanteesta huolimatta noussut selvästi korkeammalle perustasolle kuin ennen koronapandemiaa vuosina 2018–2019. Yritysten lisäksi myös julkisen sektorin työnantajat erityisesti sotealalla ovat kasvavasti riippuvaisia ulkomaisesta työvoimasta. Oleskeluluvan käsittelyaika ja sen ennakoitavuus ovatkin olennaisia tekijöitä kansainvälisten rekrytointien sujuvoittamiseksi ja osaavan työvoiman houkuttelemiseksi Suomeen.

Toimintaympäristön ja hakemuskärien muutoksiin on myös tulevaisuudessa kyettävä vastaamaan ajantasaisella tilannekuva- ja ennakoitavuudella sekä tiedolla johtamisella,

jotta toiminnan resurssit ovat parhaassa käytössä ja ehkäistään pullonkaulojen syntyminen. Maahanmuuttovirasto toteuttaa hallitusohjelman mukaisesti valtiorahallinnon tuottavuusohjelmaa, jonka vaikutukset haastavat virastoa vuodesta 2026 eteenpäin säästöjen ulottuessa laajuutensa vuoksi myös viraston priorisoimiin hallitusohjelman kannalta keskeisiin toimintoihin. Viraston kehittämistyöhön haetaan alkavalla suunnittelukaudella myös ulkoista hankerahoitusta (mm. EUSA). Toiminnan tehostaminen ja ulkoisen rahoituksen hakeminen on erityisen tärkeää myös valtiontalouden tiukan taloustilanteen ja laskevien määrärahakehysten vuoksi.

Hallitusohjelman keskeiset työperäistä maahanmuuttoa koskevat tavoitteet ovat riittävän työvoiman saatavuuden turvaaminen sekä oleskelulupajärjestelmän väärinkäytön ja ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön torjunta. Työ- ja koulutusperusteisissa luvissa tavoitellaan alle kolmenkymmenen vuorokauden käsittelyaikaa, minkä rinnalla erityisasiantuntijatehtäviin tulevien oleskeluluvat pyritään käsittelemään seitsemän vuorokauden kuluessa. Vuoden 2024 aikana saavutettujen käsittelyaikatavoitteiden ylläpito edellyttää jatkuvaa prosessien uudistamista, laajaa digitalisaation kehittämistä ja ylläpitoa sekä onnistunutta toiminnan ja tehtävien siirtoa työ- ja elinkeinotoimistoilta Maahanmuuttovirastolle vuodenvaihteessa 2025, jolloin työntekijän oleskeluluvan kaikkien edellytysten arviointi keskitetään yhdelle viranomaiselle. Digitalisaation ja automaation hyödyntämisestä huolimatta työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton kokonaisuus tulee sisältämään myös työvoimaintensiivisiä kehityskokonaisuuksia, kun lupien jälkivalvontaa laajennetaan hyödyntämällä automaatiota ja niistä seuraavat lupien peruuttamisharkinta ja mahdolliset lupien peruuttamiset lisääntyvät.

Itärajan tapahtumat loppuvuodesta 2023 korostivat viranomaisten valmius- ja varautumissuunnittelun tärkeyttä tilanteessa, jossa turvallisuustilanne Euroopassa ja globaalisti on kiristynyt, ja jännitteiden arvioidaan säilyvän vielä pitkään. Virasto panostaa valmius- ja varautumissuunnitteluun sekä sitä tukevaan tilannekuva- ja analyysityöhön erityisesti sellaisten uhkien torjumiseksi, joissa maahantuloa käytetään hybridi-vaikuttamisen välineenä. Samalla panostetaan viranomaisyhteistyöhön, henkilöstön osaamiseen ja tietojärjestelmäkehitykseen, joilla estetään riskihenkilöiden maahanpääsy Suomeen oleskelulupajärjestelmän kautta. Viranomaisten toiminnan turvaaminen, arjen turvallisuus sekä luottamus viranomaisiin korostuvat erityisesti poikkeuksellisissa olosuhteissa, joissa vihamieliset toimijat voivat pyrkiä lisäämään yhteiskunnan polarisaatiota, väestöryhmien välisiä jännitteitä tai heikentämään luottamusta viranomaistoimintaan.

Euroopan turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmä ovat kuormittuneempia kuin koskaan vuoden 2015 jälkeen samalla, kun mantereen lähialueilla on useita jännitteisiä alueita tai kyteviä konflikteja. Näiden jännitteiden tai konfliktien eskaloitua turvapaikanhakijoiden määrä voi kasvaa äkillisesti ja vastaanottokeskusten majoituskapasiteettia joudutaan nostamaan nopealla aikataululla.

Turvapaikkaprosessin väärinkäytöstilanteisiin puututaan priorisoimalla selkeästi väärinkäyttöön viittaavien hakemusten käsittely ja muulta osin käsittelyaika lyhennetään kuuden kuukauden mittaiseksi. Tämä edellyttää prosessien riittävää resurssointia, vahvaa ja jatkuvaa prosessien uudistamista sekä digitalisaation hyödyntämistä. Samalla kansainvälisen suojelun edellytyksiä tullaan arvioimaan aiempaa tarkemmin jatkolupaa haettaessa.

Vapaaehtoisen paluun toimintamalleja kehitetään ensisijaisena tapana ilman oleskeluoikeutta oleville poistua maasta. Samalla myös maastapoistamisen prosessia tehostetaan tiiviissä viranomaisyhteistyössä. Digitaalisilla työkaluilla voidaan saavuttaa turvapaikkaprosessin kestoa alentavia tuottavuushyötyjä, mutta käsittelyajan lyhentäminen sekä jatkolupahakemusten tarkempi tutkiminen edellyttävät väistämättä myös ihmistyövoiman käytön lisäämistä.

Venäjänsä hyökkäyssodalle Ukrainaan ei ole näköpiirissä loppua lyhyellä aikavälillä, vaikka sotaa Suomeen pakenevien määrä on ollut laskusuuntainen. Sotatilanteen kehityksellä sekä eri maiden muutoksilla tilapäisen suojelun ehtoihin voi kuitenkin olla nopeita vaikutuksia Suomesta suojelua hakevien määrään. Sotien ja konfliktien lisäksi myös muunlaiset globaalit jännitteet vaikuttavat viraston toimintaympäristöön, ja esimerkiksi ilmastomuuttolikkeiden kaltaisiin nouseviin ilmiöihin varautumista sekä niiden seuranta jatketaan myös tulevilla suunnitelmakaudella.

Hakemuskäsittely

Lupa-asioita koskevien hakemusten määrän kasvu jatkui vuoden 2024 aikana. Vireille tulevien lupa-asiahakemusten kokonaismäärä kasvoi noin 9 % verrattuna vuoteen 2023. Lupa-asioiden kokonaishakemusmäärän kasvua selittää pääasiassa perheenjäsenten ja opiskelijoiden lupahakemusten määrän kasvu. Merkittävintä kasvu oli perheenjäsenten hakemusten (ensimmäiset ja jatkolupahakemukset) osalta, joiden kokonaismäärä kasvoi jopa 24 % verrattuna edelliseen vuoteen. Suomen hitaasti elpyvä talous ja epävakaa maailmantilanne vaikuttivat kuitenkin merkittävästi työperäiseen maahanmuuttoon. Ensimmäisten työperusteisten oleskelulupahakemusten määrä laski viime vuonna 12 % verrattuna vuoteen 2023.

Lupa-asioita koskevien hakemusten kokonaismäärän arvioidaan pysyvän korkealla tasolla edelleen vuosina 2026–2029. Väestön ikääntyminen ja työvoiman saatavuuden heikentyminen lisäävät ulkomaisen työvoiman kysyntää pitkällä aikavälillä, vaikka epävarma taloustilanne heijastuu tällä hetkellä työperäiseen maahanmuuttoon. Työ- ja opiskeluperusteisen maahanmuuton kasvun seurauksena myös perhesidehakemusten määrän voidaan odottaa kasvavan. Ukrainan sodan kehittymisestä riippuen on mahdollista, että suunnittelukauden aikana maahan tilapäisen suojelun perusteella tulleet henkilöt siirtyvät lupa-asioiden piiriin (esim. työluvat), ja että he hakevat huomattavissa määrin perhesiteen perusteella lupia perheenjäsenilleen.

Vuonna 2024 lupa-asioissa päätöksiä tehtiin hieman vähemmän kuin uusia hakemuksia jätettiin vireille. Päätöksiä tehtiin vireille tulleisiin asioihin nähden keskimäärin 95 %.

Vireille tulleiden **kansalaisuusasioiden** kokonaismäärä laski hieman verrattuna vuoteen 2023. Kansalaisuushakemuksia, -ilmoituksia ja määrittämisasiota tuli vireille vuonna 2024 yhteensä 20 170, mikä on 5 % vähemmän kuin vuonna 2023. Pienestä laskusta huolimatta kansalaisuushakemuksia jätettiin edelleen poikkeuksellisen paljon. Kansalaisuushakemusten määrä lähti voimakkaaseen kasvuun kesällä 2023, kun hallitusohjelman mukaiset muutosehdotukset kansalaisuuden myöntämisen ehtoihin julkistettiin. Hakemusmäärä palautui normaalille tasolle syksyllä 2024, kun osa lakimuutoksista astui lopulta voimaan. Kansalaisuuslain uudistaminen (erityisesti tiukennukset toimeentulo- ja nuhteettomuusedellytykseen sekä kansalaisuuskokeen käyttöönotto) tulee todennäköisesti vähentämään hakemusmääriä lähivuosina.

Hakemusmäärän voimakkaan kasvun vuoksi kansalaisuusasiat jatkoivat edelleen ruuhkautumista, ja päätöksiä tehtiin vireille tulleisiin asioihin nähden keskimäärin 86 % vuonna 2024.

Ensimmäisiä **turvapaikkahakemuksia** jätettiin vuonna 2024 yhteensä 2 405, mikä on noin 47 % vähemmän kuin vuonna 2023. Myös uusintahakemusten määrä laski. Uusintahakemuksia jätettiin vuoden 2024 aikana yhteensä 543, mikä on kolmanneksen vähemmän kuin vuonna 2023. Turvapaikkahakemusten määrän Suomessa odotetaan pysyvän nykyisellä tasollaan suunnittelukauden 2026–2029 ajan. Turvapaikkahakemusten määrä voi kuitenkin muuttua nopeasti, mikäli Euroopan turvapaikkatilanteessa tai Suomen itärajan tilanteessa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Kansainvälistä suojelua koskevien asioiden osalta päätöksiä tehtiin viime vuonna selvästi enemmän kuin vireille tuli uusia hakemuksia. Päätösten ja vireille tulleiden hakemuste välinen suhde oli 142 %, mikä tarkoittaa, että aikaisempien vuosien kertymää onnistuttiin myös purkamaan.

Tilapäisen suojelun hakijamäärä pysyi tasaisena vuoden 2024 aikana lukuun ottamatta alkukesän hakijapiikkiä, joka johtui Suomeen kausitöihin saapuneista ukrainalaisista. Tilapäisen suojelun hakemuksia jätettiin yhteensä 12 617, mikä on 35 % vähemmän kuin vuonna 2023. Tulevan vuoden hakemusmäärän arvioidaan pysyvän vuoden 2024 tasolla, mutta kehitykseen vaikuttaa toki merkittävästi sekä sodan että Ukrainan humanitaarisen tilanteen kehittyminen. Euroopan Unionin neuvosto päätti kesäkuussa 2024, että tilapäinen suojelu jatkuu 4.3.2026 saakka. Sisäministeriö on valmisteillut lakimuutosta tilapäisen suojelun lupien jatkamiseksi.

Tilapäistä suojelua koskevia päätöksiä tehtiin vuonna 2024 käytännössä saman verran kuin uusia hakemuksia tuli vireille.

Vastaanottopalvelut

Vastaanottojärjestelmän asiakasmäärä kääntyi vuoden 2024 aikana selvään laskuun. Tammikuussa 2025 vastaanottojärjestelmässä oli rekisteröityneenä yhteensä noin 21 600 asiakasta. Heistä noin 16 000 (74 prosenttia) oli tilapäistä suojelua hakevia ukrainalaisia. Asiakasmäärässä oli laskua edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan nähden yli 14 000 henkilön verran. Laskua selittävät ensisijaisesti uusien maahantulijoiden määrän väheneminen sekä tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten tehostunut kuntaan siirtyminen. Kuntaan siirtyneiden ukrainalaisten osuus oli vuoden 2024 lopussa jo 80 prosenttia, kun vuotta aiemmin osuus oli noin 50 prosenttia. Ukrainalaisilla tilapäisen suojelun hakijoilla on mahdollisuus hakea kotikuntaoikeutta ja siirtyä kuntaan asumaan sen jälkeen, kun he ovat oleskelleet Suomessa yhtäjaksoisesti 12 kuukautta.

Vastaanottoyksiköiden kokonaismäärä oli tammikuussa 2025 yhteensä 68. Yksiköistä 52 oli aikuisille ja perheille suunnattuja vastaanottokeskuksia ja 18 alaikäisyksiköitä. Lisäksi toiminnassa oli kaksi säilönnötoyksikköä.

Sekä vastaanottojärjestelmän asiakkaiden että vastaanottoyksiköiden määrän ennustetaan voimakkaasti laskevan vuosien 2025-2028 aikana, mikäli geopoliittisessa toimintaympäristössä ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Asiakasmäärien kehitykseen tulevat osaltaan vaikuttamaan myös käynnissä oleva vastaanottolain uudistus sekä EU-paktin toimeenpano lähivuosina, joiden seurauksena sekä maahantulosäännöksiin että asiakkaiden palveluihin ja niiden tarjoamisen edellytyksiin on luvassa tiukennuksia.

Toiminnallisesti vuotta 2024 leimasi vahvasti myös siirtyminen kokonaan kilpailutettuun toimintaympäristöön vastaanottokapasiteetin hankinnassa. Muutoksen ennustetaan vuosien 2025-2028 aikana heijastuvan vastaanotto toimintaan ja -talouteen mm. toiminnan kustannustehokkuuden lisääntymisenä.

Ulkomaalaisten säilöönottoyksiköt

Ulkomaalaisten säilöönottoyksiköiden kokonaiskapasiteetti Suomessa on 109 paikkaa (Helsinki: 40 paikkaa; Joutseno: 69 paikkaa). Vuoden 2024 lopussa yksiköiden käyttöaste oli yli 60 %. Käyttöaste määräytyy säilöönotosta päättävien (muiden) viranomaisten (kuin Migrin) – poliisin, Rajavartiolaitoksen ja kärjaoikeuksien – toimesta, eivätkä siihen vaikuta Maahanmuuttoviraston tai vastaanottokeskusten/säilöönottoyksiköiden omat toimet. Käyttöaste voi eri aikoina vaihdella huomattavasti riippuen maahantulon tilanteesta ja tehtyjen säilöönottopäätösten määrästä.

Vuoden 2024-2025 aikana sisäministeriössä valmistellaan uudistuksia ulkomaalaislain säilöönottoa ja maahantulokieltoa koskeviin säännöksiin. Uudistusten tarkoituksena on mahdollistaa henkilön säilöönotto yleisen järjestyksen ja turvallisuuden perusteella sekä säilöönoton jatkaminen 12 kuukauden ajan nykyisen kuuden kuukauden sijaan. Lisäksi pyrkimyksenä on lisätä säilöönoton mahdollisuuksia vakaviin rikoksiin syyllistyneille.

Suunnitellut muutokset tulevat toteutuessaan lisäämään säilöönottoyksiköiden asiakasmäärää ja käyttöastetta, minkä seurauksena syntyy hyvin todennäköisesti tarve lisähenkilöstön palkkaamiselle nykyisiin yksiköihin sekä säilöönottokapasiteetin mahdolliselle nostamiselle. Lisäkapasiteetin tarpeeseen pyritään vuoden 2028 loppuun mennessä vastaamaan mm. uusien tilaratkaisujen avulla. Vantaan Itä-Hakkilaan on suunnitteilla uusi säilöönottoyksikkö, joka valmistuessaan korvaa nykyisen Helsingin Metsälässä sijaitsevan säilöönottoyksikön. Uusi yksikkö on kapasiteetiltaan nykyistä Metsälän säilöönottoyksikköä suurempi.

Vapaaehtoinen paluu

Hallitusohjelmassa on linjattu ns. paluupaketin toimeenpanosta, joka sisältää toimia avustetun vapaaehtoisen paluun järjestelmän kautta palaavien henkilöiden määrän kasvattamiseksi. Avustetun vapaaehtoisen paluun järjestelmän kautta palanneiden määrä pieneni vuodesta 2016 (2 113 paluuta) aina vuoteen 2022 asti (130 paluuta). Vuodesta 2023 alkaen määrä on ollut voimakkaassa kasvussa: vuonna 2023 avustetun vapaaehtoisen paluun järjestelmän kautta palasi yhteensä 181 henkilöä ja vuonna 2024 jo 313 henkilöä. Kasvua vuosien 2022 ja 2023 välillä oli 39 prosenttia ja vuosien 2023 ja 2024 välillä 73 prosenttia. Kasvua selittävät mm. muutokset vapaaehtoisen paluun avustuksissa, venäläisten turvapaikanhakijoiden lupakäsittelyn ja paluiden uudelleen käynnistyminen sekä vastaanottokeskuksille suunnattu tehostettu koulutus ja tulosohjaus paluuasioissa.

Myös EU-tasolla paluuasiat ja siten vapaaehtoinen paluu ovat korkea maahanmuuttopoliittinen prioriteetti. Maahanmuuttovirasto hyödyntää paluita tukevassa työssään EU:n tarjoamia tukipalveluita avustetun vapaaehtoisen paluun edistämiseksi sekä osallistuu aktiivisesti EU-tasolla käytävään paluiden operatiiviseen kehitystoimintaan Frontexin ja Return & Reintegration Facilityn eri verkostoissa. Lisäksi Maahanmuuttovirasto on osallistunut Frontexin paluuasiantuntijoiden pysyvään joukkoon vuosina 2023 ja 2024. Maahanmuuttovirasto hyödyntää niin ikään Frontexin uudelleenkotoutumisen avustusten palvelua eli EURP:ta, joka tarjoaa Frontexin

kustantamana Maahanmuuttoviraston avustetun vapaaehtoisen paluun asiakkaille uudelleenkotoutumisen avustuksen 2 000 euroon asti.

Vuosien 2025-2028 aikana Maahanmuuttovirasto tulee jatkamaan suunnitelmallista panostusta kansallisen paluuneuvontajärjestelmän kehittämiseen eri tavoin, kuten aktivoimalla ja tulosoajamalla vastaanottokeskusten paluuneuvontatoimintaa sekä kehittämällä neuvonnan laatua. Vuodesta 2025 alkaen virasto tulee lisäksi käynnistämään Suomessa täysin uuden, paluita tukevan toimintamallin pilotoimisen – ns. paluukeskustoiminnan. Paluukeskus on vastaanottokeskus, joka on erikoistunut vapaaehtoisen paluun järjestelmän kautta tuettavien paluiden sekä palautusten tukemiseen.

Vuosien 2025-2028 aikana palaajamäärien kehityksen ennakoidaan jatkuvan noususuuntaisena, mutta kahta edellistä vuotta maltillisempänä ja tasaisempänä. Palaajamäärien kehitykseen vaikuttavat Maahanmuuttoviraston omien toimien ohella oleellisesti myös yleinen turvapaikanhakijoiden määrän kehitys sekä mm. poliisin mahdollisuus toteuttaa palautuksia kolmansiin maihin.

2. Viraston tulossuunnitelma 2025 ja toiminta-ajatus suunnittelukaudelle 2026-2029

Maahanmuuttovirasto toteuttaa Suomen maahanmuuttopolitiikkaa ja edistää kestävästä maahanmuuttoa, hyvää hallintoa sekä ihmis- ja perusoikeuksien toteutumista. Oikea-aikainen ja laadukas ennakointi sekä ajantasainen tilannekuva ja analyysi sekä valmius ja varautuminen vastaavat toimintaympäristön nopeisiin muutoksiin.

Toiminta-ajatus vuodelle 2025 kiteytyy hallitun ja sujuvan maahanmuuton mahdollistamiseen hallitusohjelman mukaisesti hyödyntäen digitalisaation ja tiedolla johtamisen tuomia mahdollisuuksia toimintaympäristön monimutkaistessa ja muuttuessa entistä ennakoimattommaksi.

2.1. Suunnittelukausi 2026-2029

1.1.1.1 Sujuva, laadukas ja väärinkäytökset ehkäisevä hakemuskäsittely

Sujuvan ja laadukkaan hakemuskäsittelyn perustana on prosessien ja toiminnan kehitys sekä niitä tukeva UMA-järjestelmän kehitys. Erityisinä painoalueina ovat edelleen työ- ja opiskelulupaprosessien lisäksi täysautomaation käyttöönottoon liittyvät prosessi- ja järjestelmämuutokset sekä lupien jälkivalvontaan liittyvä automaatio- ja prosessikehitys. Tavoitteena jatkuu tuottavuuden ja kustannusvastaavuuden suotuisa kehitys. Koko viraston tasoinen tuottavuuden kasvu edellyttää lisäksi automaation lisäämistä niihin prosesseihin, joihin kehityspanostukset eivät ole kohdentuneet aiempina vuosina.

Automaation yleislainsäädännön mahdollistamaa automaattisen ratkaisun käyttöönotto jatketaan hallitusti lainsäädännön, toimintaympäristön ja käytössä olevin resurssien mahdollistamissa rajoissa. Kaikissa prosesseissa ei lainsäädäntömuutosten jälkeenkään ole mahdollista hyödyntää täysautomaattista päätöksentekoa, mutta avustava automatisaatio tehostaa ja yhdenmukaistaa hakemusten käsittelyä ja päätöksentekoa sekä mahdollistaa laajan jälkivalvonnan käyttöönottamisen.

Automaation laaja hyödyntäminen onkin yksi konkreettisista tuottavuutta parantavista prosessien kehittämisen apuvälineistä, joilla mahdollistetaan virkamiesten työajan kohdentuminen manuaalisten rutiinitehtävien sijaan yhteiskunnallista arvoa tuottaviin tehtäviin. Lisäksi automaatio on tehokas keino vastata kasvaviin hakemusmääriin.

Lupa- ja kansalaisuusasioissa käyttöön otetaan laajemmin riskiperusteisen käsittelyn malli ja avustavaa automaatiota hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. Automaation kattavuutta parannetaan ja asiakkailta ja työnantajilta pyydettyjen tietojen määrää vähennetään muun muassa luomalla UMA-järjestelmään uusia tiedonvaihtoliittymiä. Lisäksi lainsäädäntömuutokset ja EU-tason lainsäädäntömuutokset, kuten useiden EU-asetusten toimeenpano, asettavat UMA-järjestelmälle ja toiminnalle uusia vaatimuksia.

Lupa- ja kansalaisuusasioissa vuoden painopisteenä on toiminnan sujuvoittamisen ja tehostamisen jatkaminen. Kehittämistyötä jatketaan tuottavuuskehityksen kasvattamiseksi, tuloksellisuuden parantamiseksi ja käsittelyaikojen lyhentämiseksi. Ruuhkanpurkuihin, joissa ei päästy tavoitteisiin vuoden 2024 aikana, kiinnitetään erityistä huomiota.

Tehokas ja väärinkäytökset estävä turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmä

Kansainvälisen suojelun osalta painopiste turvapaikkajärjestelmän tehostaminen ja väärinkäyttötilanteiden ehkäiseminen. Turvapaikkajärjestelmän tehostaminen toteutetaan prosessien kehittämisen kautta, riittävällä resurssoinnilla, henkilöstön pysyvyyden lisäämisellä sekä digitalisaatiota hyödyntämällä. Väärinkäyttöviitteisten hakemusten käsittely priorisoidaan ja resursoidaan nopean käsittelyn varmistamiseksi. Väärinkäyttötilanteita ovat mm. uusintahakemukset missä ei esitetä uusia asiaan vaikuttavia perusteita, vastuunmäärittämisasetuksen perusteella toisella jäsenvaltiolle tutkittavaksi katsottavat hakemukset, hakemukset, joissa hakija on jo saanut suojelua toisessa EU-valtiossa sekä ilmeisen perusteettomaksi katsottavat hakemukset. Palautusten sujumista tuetaan soveltuvissa tapauksissa uusintahakemuspäivityksellä.

Kansainvälisen suojelun jatkolupavaiheessa tarkastetaan kansainvälisen suojelun tarve. Pakolaisaseman lakkauttamis- ja peruuttamisharkintaa tehostetaan resurssimalla siihen lisää henkilöitä ja kehittämällä prosesseja.

Ukrainan sotaa paenneiden sujuva lupakäsittely on edelleen yksi prioriteeteista. Tilapäisen suojelun hakemusten käsittely pidetään edelleen automaatiota hyödyntäen hyvin lyhyenä riippumatta hakijamäärien vaihtelusta.

Tilapäistä suojelua saavien sujuvan kuntiin siirtymisen tukemiseksi laaditaan viranomais- ja sidosryhmäyhteistyössä riittävät, selkeät ja sujuvat toimintamallit ja ohjeet. Toimintamalleja ja ohjeita kehitetään vuoden 2025 aikana mm. osana ukrainalaisten kuntaan siirtymistä tukevaa MOVE-hanketta. Erityistä huomioita kiinnitetään selkokieliseen ja kattavaan asiakasviestintään, joka vastaa asiakastarvetta. Ohjauksessa ja neuvonnassa panostetaan monikielisyyteen ja -kanavaisuuteen. MOVE-hankkeen toimenpiteiden lisäksi ukrainalaisten kuntiin siirtymistä pyritään tehostamaan muun muassa vastaanottokeskuksille suunnattujen koulutusten ja infotilaisuuksien avulla sekä tehostamalla keskusten ja palveluntuottajien toiminnan ja tuloksellisuuden ohjausta.

Vapaaehtoisen paluun järjestelmä

Suunnittelukaudella vapaaehtoisen paluun toiminnassa tullaan kiinnittämään huomiota erityisesti vastaanottokeskusten antaman paluuneuvonnan määrän ja laadun kehittämiseen hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti. Huomiota kiinnitetään myös uudelleenkotoutumisen palveluiden kartoittamiseen, laatuun ja kehittämiseen prioriteettimaissa (Irak ja Somalia). Tiedottamiseen ja viestintään vapaaehtoisen paluun ja uudelleenkotoutumisen mahdollisuuksista tullaan niin ikään panostamaan, jotta kohderyhmään kuuluvat henkilöt tavoitetaan mahdollisimman kattavasti ja heille voidaan tarjota ajantasaista ja laadukasta tietoa. Uutena toimintamallina paluiden ja paluuneuvonnan tehostamisessa tullaan suunnittelukaudella käynnistämään ja pilotoimaan ns. paluukeskustoimintaa, jonka vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan verokkiryhmän avulla. Paluuneuvonnan tavoitteet ja niiden seuranta kytketään osaksi vastaanottokeskusten systemaattista toiminnan ja tuloksen ohjausta.

Tulostavoitteiden saavuttamista tukevat erilaiset vapaaehtoisen paluun hankkeet, joilla vahvistetaan vapaaehtoisen paluun tukemiseen liittyviä perustoimintoja sekä lisätään viranomaisten, vastaanottokeskusten ja muiden sidosryhmien käytössä olevaa tietoa ja osaamista paluu- ja uudelleenkotoutumisasiosta.

Maahanmuuttovirasto osallistuu aktiivisesti paluuasioden EU-tason yhteistyöhön sekä pyrkii hyödyntämään EU:n kautta saatavilla olevia välineitä (mm. Frontexin eri paluupalvelut, RRF) ja verkostoja kansallisen vapaaehtoisen paluun järjestelmän kehittämisessä ja toimeenpanossa sekä esimerkiksi koulutusten tarjoamisessa.

Vastaanoton kapasiteettia sopeutetaan vastaanoton piirissä olevien asiakkaiden lukumäärän mukaan alaspäin tai ylöspäin ja toiminnan kustannustehokkuutta optimoidaan (valmiusnäkökulmat huomioiden). Kauttakulku- eli transit-vastaanottokeskuksissa ylläpidetään valmiussyistä normaalitilanteessa alhaisempaa käyttöastetta.

Tilapäistä suojelua hakevien asiakkaiden määrän ennakoidaan vuoden 2025 aikana jatkavan laskuaan, minkä seurauksena myös vastaanottokapasiteetin määrä vähennetään. Maahanmuuttoviraston ennakointiverkoston esittämän arvion mukaan tilapäistä suojelua hakevien kokonaismäärä jää vuonna 2025 enimmillään 12 000 henkilöön.

Suunnittelukauden aikana vastaanottotoiminnan kehittämisen erityispainopisteenä on toiminnan kustannustehokkuuden lisääminen sekä pysyvien laskennallisten säästöjen aikaansaaminen vastaanottojärjestelmässä. Asiakaskokemuksen osalta huomiota kiinnitetään erityisesti kokemuksen tasalaatuisuuteen, jota edistetään mm. tehokkaan ja ajantasaisen valvonnan, ohjauksen ja ohjeistuksen keinoin. Suunnittelukauden aikana myös asiakaskokemuksen ja -tyytyväisyyden mittaamista kehitetään.

Toimintaympäristön muutosten ja turvallisuusuhkien ennakointi ja varautuminen

Maahanmuuttoviraston tietojohdamisen kokonaisuus jakautuu kahteen osa-alueeseen. **Laadukas tilannekuva-, ennakointi- ja analyysitoiminta** auttaa ymmärtämään, selittämään ja ennustamaan toimintaympäristöön vaikuttavia muutostekijöitä ja ilmiöitä. Näin tuotettu tilannekuva-, ennakointi- ja analyysitieto tukee oikea-aikaisesti viraston sekä hallinnonalan johdon sekä muiden viranomaisten päätöksentekoa. Viraston tilannekuva-, ennakointi- ja analyysitoiminnan keskiössä

alkavalla suunnittelukaudella ovat tieto- ja analyysituotteiden räätälöinti eri sidosryhmien tarpeisiin. Julkiseen käyttöön tarkoitettua kolmesti vuodessa ilmestyvää Maahanmuutto Suomeen -katsausta jatketaan ja sen julkaisusykli vakiinnutetaan, minkä lisäksi rajattuun viranomaisten väliseen käyttöön konseptoidaan tiheämmin ilmestyvä raportti, joka tuo esiin erityisesti Suomeen suuntautuvaa maahanmuuttoa koskevia hiljaisia signaaleja, hakijoiden seulontatietoihin perustuvia riskihavaintoja sekä vertailutietoa keskeisistä eurooppalaisista verrokkimaista. Jo vakiinnutettua maahanmuuton ennakointityötä jatketaan ja ennakointiverkoston työmenetelmiä kehitetään tulevaisuusarvioiden tarkkuuden lisäämiseksi.

Tietojohtamisen toinen keskeinen osa-alue on **viraston palvelu- ja hakemusprosesseja sekä niiden operatiivista johtamista tukevat tiedolla johtamisen välineet**.

Tavoitekäsittelyaikoihin pääseminen, toiminnan ja työsuorituksen johtaminen sekä resurssien tehokas allokointi edellyttävät ajantasaisia ja havainnollisia tietonäkymiä toiminnan keskeisistä ja prosessikriittisistä tunnusluvuista sekä niiden kehityksestä. Virastossa on hyväksytty tietojohtamisen tiekartta, jonka mukaan virastossa panostetaan erityisesti viraston käytössä olevan datan teknisen hyödynnettävyyden sekä viraston data-analytiikkakyvyn vahvistamiseen. Tiedolla johtamisen välineistä kriittisimmin priorisoidut ovat tulevilla suunnittelukaudella työ- ja koulutusperusteisia lupia, turvapaikkaprosessia sekä vastaanottojärjestelmän hallintaa koskevat operatiiviset tietonäkymät. Ennustetyökaluista keskeisimmät ovat työ- ja koulutusperusteisten oleskelulupien käsittelyajan simulaatiomalli sekä taloussuunnittelua ja hakemusmaksutuloja koskevan ennustemallin jatkokehittäminen sen tarkkuuden lisäämiseksi. Lisäksi suunnittelukaudella hyödynnetään prosessilouhintaa erityisesti turvapaikka-, kansalaisuus- sekä työ- ja koulutusperusteisten lupaprosessien pullonkaulojen tunnistamiseksi.

Viraston ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton valmiussuunnitelmat päivitettiin vuoden 2024 aikana. Laajamittaisen maahantulon alueellinen suunnittelu jatkuu yhteistoiminnassa alueellisten varautumisen yhteistyöryhmien kanssa. Erityisesti vuoden 2025 aikana keskitytään toiminnallisten kumppanien (rajavartiostot, poliisilaitokset ja tärkeimmät kaupungit/kunnat sekä hyvinvointialueet) kanssa tehtäviin varautumisen suunnitelmien yhteensovittamiseen. Laajemman viranomaisyhteistyön ohjaus ja osallistuminen alueellisiin valmiusryhmiin määritetään hyvinvointialueiden valmiuden koordinaattorakenteiden vakiintuessa.

Maahanmuuttovirasto on panostanut ennakoivaan varautumiseen ja organisaatioturvallisuuteen. Virastossa on valmiussuunnitelmien päivitystyön lisäksi kehitetty myös valmiustoimintaa ja vuoden 2024 aikana viraston organisaatioturvallisuutta ja valmiusjohtamista kehitetään niin, että Maahanmuuttovirasto kykenee turvaamaan entistä paremmin YET vaste niiden toimintojen osalta, jotka kuuluvat Maahanmuuttoviraston vastuulle. Maahanmuuttovirasto varautuu myös tukemaan, osallistumaan ja kehittämään yhteiskuntavarautumista aina tilanteesta riippuen.

Virastossa yhteensovitetaan turvallisuuden ja valmiuden arkkitehtuuria siten, että valmius ja turvallisuus tulee näkymään voimakkaammin viraston päivittäisessä tekemisessä. Maahanmuuttoviraston rooli sisäisenturvallisuuden toimijana tukee Sisäministeriön hallinnonalan yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita.

2.2. Viraston strategiset tavoitteet ja OKRt

Maahanmuuttoviraston johto arvioi viraston strategiaa säännöllisesti ja asettaa strategiset tavoitteet hallitusohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi toimintaan

vaikuttavat ulkoiset ja sisäiset tekijät huomioiden. Viraston sisäinen tulosohjaus toteutetaan vuodesta 2025 alkaen OKR-mallilla (Objectives & Key Results) kahdessa toteutusjaksossa, tammikuusta kesäkuuhun ja heinäkuusta joulukuuhun. Jakson vaihtuessa virasto arvioi uudelleen toiminnan painopisteitä, ja päivittää tarvittaessa strategisia painopisteitä, joihin viraston osastot ja yksiköt vastaavat omilla OKR-tavoitteillaan. Osastoilla toimivat prosessit luovat omat tavoitteensa osittain myös tulossopimuksen tavoitteiden toteuttamisen tueksi. Toimintamallilla pyritään vahvistamaan viraston systemaattista strategista ja taktista toiminnan suunnittelua sekä yhtenäistämään sisäisen tulosohjauksen toimintamalleja yksiköiden ja osastojen välillä sekä sitomaan tukipalveluita tuottavien yksiköiden toiminta entistä vahvemmin viraston ydinprosessien onnistumista tukevaksi.

Virasto panostaa vuoden 2025 aikana ensisijaisesti turvapaikkahakemusten ruuhkanpurun ja hakemusjonon päiväkeskiarvon lyhentämiseen sekä sen myötä vastaanoton majoitusvuorokausien määrän vähenemiseen, jossa onnistuminen mahdollistaisi myös vastaanoton majoituskustannusten vähenemisen asiakasmäärän laskiessa. Viraston tukiyksiköt tukevat omilla OKR-tavoitteillaan kansainvälisen suojelun ja vastaanottopalveluiden osaston onnistumista. Turvapaikkaprosessissa keskeistä vuoden 2025 aikana on sekä ruuhkanpurun riittävä resursointi että projektointi, mutta myös prosessin kehittäminen viraston yksiköiden tukipalveluja hyödyntäen.

Viraston tavoitteet ja avaintulokset johdetaan viraston OKR-tavoitteesta turvapaikkahakemusten jonon lyhentämiseksi ja vastaanoton majoitusvuorokausien määrän vähentämiseksi:

1. Turvapaikkahakemusten jono lyhenee tulossopimuksen mukaisessa aikataulussa ja vaikutukset heijastuvat vastaanoton majoitusvuorokausien määrään

Avaintulos 1: Vireillä olevien turvapaikkahakemusten lukumäärän päiväkeskiarvo vähenee vuoden 2024 lopun tasosta 20% kesäkuun loppuun mennessä.

Avaintulos 2: Toimenpiteet majoituskustannusten vähentämiseksi ovat käynnistyneet. Majoituskustannukset vähenevät 12/2024 lähtötasoon verrattuna.

Avaintulos 3: Migri vaikuttaa paktin toimeenpanossa aktiivisesti kohti ratkaisuja, jotka tukevat laadukasta ja tehokasta turvapaikkamenettelyä lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Hyvän hallinnon edistäminen on osa viraston normaalia toimintaa. Hyvän hallinnon OKR-tavoitteet tukevat kesäkuussa 1.6.2024 uudistuneen organisaation toimintaa ja selkeyttävät rooleja ja vastuita viraston sisäisesti. Henkilöstö on viraston onnistumisen keskiössä, ja virastotason toimenpiteet tulostavoitteissa onnistumisen mahdollistamiseksi ovat virkarakenteen korjaus kesäkuuhun 2025 mennessä henkilöstön vaihtuvuuden vähentämiseksi, mutta myös henkilöstöbudjetin osuvuuteen ja budjetin mahdollisimman täysimääräiseen hyödyntämiseen panostetaan kehittämällä budjetin seuranta sekä toimintamallien että raportointikäytäntöjen osalta. Viraston sisäisessä budjetissa on priorisoitu viraston tulossopimuksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta keskeiset toiminnot, mutta henkilöstöbudjetin osuvuutta tarkastellaan tarvittaessa uudelleen. Viraston hankintaprosessin toimivuuden varmistamiseksi viraston hankintaprosessi kuvataan, hankintaohje päivitetään ja henkilöstön osaaminen hankinta-asioiden hoidossa varmistetaan koulutusta lisäämällä. Lisäksi hankintaprosessin resursointia vahvistetaan hankintapäällikön rekrytoinnilla. Organisaatiouudistuksen jälkeen tukipalveluiden ja niihin liittyvien tilausprosessien kuvaamisella pyritään edistämään onnistumisen edellytyksenä olevien sisäisten palvelujen oikea-aikaista saatavuutta.

Hyvän hallinnon tavoitteet ja avaintulokset johdetaan viraston OKR-tavoitteesta:

2. Virasto edistää hyvän hallinnon toteutumista

Avaintulos 1: Viraston työjärjestys on päivitetty, periaatteet ratkaisuvallan käytöstä, toimintatavoista valmistelussa ja päätöksenteossa sekä viraston sisäistä toimintaa koskevasta vastuunjaosta on jalkautettu, ja ne koetaan selvinä.

Avaintulos 2: Viraston henkilöstöbudjetin käyttöaste ja osuvuus paranevat 90 %:sta (2024) 97 %:iin (2025).

Avaintulos 3: Henkilöstö- ja virkarakenteen korjaus on toteutettu kesäkuun loppuun mennessä.

Avaintulos 4: 100% Migrin hankinnoista tehdään hankintalakia ja viraston hankintaohjetta noudattaen.

Avaintulos 5: 50% tukipalvelutarjoamasta ja niiden tilausprosesseista on kuvattu 6/2025 mennessä.

Maahanmuutto- ja oleskelulupajärjestelmän turvallisuuden vahvistaminen sekä väärinkäytösten ehkäisy on viraston tulossopimuksen keskiössä. Viraston OKR-tavoitteena teemaa käsitellään tulossopimuksen turvallisuusluokitellun liitteen kautta, jonka toimeenpano kohdentuu suurelta osin valvontaosastolle ja ID-keskukselle. Tukipalvelut tukevat osaltaan onnistumista. Tulossopimuksen turvallisuusliitteen toimeenpanoa johdetaan OKR-tavoitteilla.

Maahanmuutto- ja oleskelulupajärjestelmän turvallisuuden ja väärinkäytösten ehkäisyn tavoitteet ja avaintulokset johdetaan viraston OKR-tavoitteesta, jonka julkinen muotoilu on:

3. **Maahanmuutto- ja oleskelulupajärjestelmän turvallisuutta vahvistetaan sekä väärinkäytöksiä ehkäistään**

Avaintulos 1: Tulossopimuksen turvallisuusliitteen toimeenpano

Viraston tavoitteet ja avaintulokset (OKR) sekä niiden toteuma arvioidaan vuoden toisen neljänneksen aikana, ja niitä päivitetään tarvittavilta osin vuoden jälkimmäiselle puolivuotisjaksolle.

2.3. Tulossopimus 2025-2029 ja tulossuunnitelma 2025

Vuosille 2025-2029 neuvotellussa Maahanmuuttoviraston sekä Sisäministeriön ja Työ- ja elinkeinoministeriön välisessä tulossopimuksessa ei sisällöllisesti tehty suuria muutoksia verrattuna vuosien 2024-2029 tulossopimukseen. Toiminnallisissa tulostavoitteissa pyrittiin selkeyteen ja keskityttiin olennaisimpiin mittareihin, joista lähes kaikille asetettiin tavoitearvot.

Tulostavoite 1: Parannetaan ulkomaisen työvoiman saatavuutta sujuvoittamalla luvan saamista ja varmistetaan kustannustehokas sekä väärinkäytökset ehkäisevä oleskelulupajärjestelmä, joka tukee kansallista turvallisuutta.

Vuonna 2025 työ- ja koulutusperusteisissa luvissa pyritään ylläpitämään vuonna 2024 saavutettu RRF-tavoitteiden mukaista 30 vuorokauden keskimääräisen käsittelyajan keskiarvoa sekä pikakaistan palvelulupauksen mukaista 14 vuorokauden käsittelyaikaa. Viraston RRF-rahoituksen käyttö työ- ja koulutusperusteisten oleskelulupien kehitykseen rajoittuu vuoden 2024 loppuun, mutta virasto sitoutuu varmistamaan rahoituksen käyttöön liittyvien raportointivelvoitteiden loppuunsaattamiseen sille annetut reunaehdot huomioiden.

Osana TE-palvelujen kokonaisuudistusta 1.1.2025 tapahtuva toimivallan siirto ja liikkeenluovutus aiheuttavat vääjämätöntä häiriötä hakemuskäsittelyyn

alkuvuodesta, kun tähän asti TE-toimistojen vastuulla ollut osapäätös poistuu ja koko hakemus arvioidaan jatkossa Maahanmuuttovirastossa. Virastolle siirtyy uusia tehtäviä, joista olennaisin on saatavuusharkinta, ja myös TE-toimistojen työlupayksiköiden henkilöstö siirtyy Maahanmuuttovirastoon. Uudistus mahdollistaa entistä sujuvamman lupaprosessin. Siirtymävaiheen jälkeen käsittelyaikatoteuman odotetaan henkilöstön muutostuella ja järjestelmäkehityksen aktiivisella tukemisella asettuvan uudelleen lyhenemään päin ja olevan vuoden lopussa kumulatiivisena tavoitetasolla, alle 30 päivää. Opiskelijoiden luvissa 30 vuorokauden käsittelyaikatavoitteen ylläpitämiseksi, lakisääteisten käsittelyaikojen täyttämiseksi sekä kustannustehokkaan ja väärinkäytökset ehkäisevän prosessin varmistamiseksi priorisoidaan erityisesti riskiperusteisen mallin kehittäminen siten, että riskipolulle ohjautuvat hakemukset käsitellään lakisääteisten käsittelyaikojen puitteissa. Erityisasiantuntijoiden 7 vuorokauden keskimääräinen käsittelyaikatavoite saavutettiin vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä. Vuonna 2025 saavutettua tasoa ylläpidetään prosessin mahdollisten pullonkaulojen tunnistamisella, resurssien optimoinnilla sekä tehokkuuden lisäämisellä erityisesti riskiperusteisten hakemusten käsittelyyn. Kasvuyrittäjien lupaprosessin kehittämistä jatketaan yhteistyössä Business Finlandin ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.

Maksullisten prosessien tuottavuustavoitetta ei saavutettu alkuvuoden onnistumisista huolimatta vuonna 2024. Suurimpana vaikuttavana tekijänä oli työn uudelleen järjestäminen 1.6.2024 voimaantulleen organisaatiouudistuksen jälkeen. Toiminnan voidaan odottaa vakiintuvan vuodelle 2025 tultaessa, mutta lisäpanostuksia tarvitaan erityisesti suorituksen johtamisen kehittämiseksi sekä sisäisten tulostavoitteiden asettamisen ja seurannan prosessien vakiinnuttamiseksi. Jälkivalvontaa laajennetaan koskemaan kaikkia vähintään kuusi kuukautta voimassa olevia myönnettyjä työntekijän jatko-oleskelulupia sekä yli vuoden mittaisia ensimmäisiä oleskelulupia.

Tulostavoite 2: Kansalaisuushakemusten ruuhka puretaan.

Kansalaisuusprosessin kehittäminen vuonna 2025 tähtää prosessin tehokkuuden kasvattamiseen ennen muuta kansalaisuushakemusten käsittelyn osalta. Erityistä huomiota tullaan kiinnittämään myös henkilöstön työhyvinvointiin ja prosessin sisäisen organisaatiokulttuurin parantamiseen ja kehittämiseen. Kansalaisuushakemusten ruuhkan purkuun panostetaan ja kansalaisuuslain 20a § mukainen lakisäätäinen käsittelyaika toteutuminen varmistetaan 1.10.2024 jälkeen jätettyjen hakemusten osalta.

Tavoitteen saavuttamiseksi kehitetään ja uudistetaan niin johtamismallia (prosessijohtamisen ja tavoitejohtamisen käyttöönotto) kuin käsittelytyön tekemisen tapoja. Erityishuomiota kiinnitetään kansalaisuushakemusten ruuhkan purun projektoimiseen ja käynnistämiseen. Ruuhkan purku on suunniteltu toteutettavaksi kahdessa vuodessa (2026 loppuun mennessä). Vuoden 2025 tulostavoitteena on, että 55 % kaikista vireilläolevista kansalaisuushakemuksista olisi ratkaistu 12 kuukaudessa. Samalla varmistetaan, että kaikki 1.10.2024 jälkeen vireille tulleet Kansalaisuuslain 20 a § mukaiset hakemukset käsitellään laissa asetetun määräajan (12 kk) kuluessa.

Tulostavoite 3: Turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmä toimii tehokkaasti, väärinkäytökset estetään, turvallisuusuhat havaitaan varhaisessa vaiheessa ja niihin puututaan.

Turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmä on tulostavoitteidemme keskiössä. Turvallisuusuhkat tunnistetaan ja niihin puututaan varhaisessa vaiheessa, järjestelmän väärinkäytökset estetään ja toiminnan tehokkuutta lisätään. Turvapaikkaprosessin osalta tulossopimuksessa on keskeistä turvapaikkahakemusten ruuhkan purku vuoden 2026 kesäkuuhun mennessä. Vuoden 2025 aikana prosessissa panostetaan erityisesti

hakemuskäsittelyn tehostaminen, lakisäätöisen käsittelyajan ylittäneiden turvapaikkahakemusten ruuhkanpurku ja väärinkäyttötilanteiden ehkäiseminen. Järjestelmän tehostaminen toteutetaan prosessin voimakkaan ja laaja-alaisen kehittämisen kautta ja digitalisaatiota hyödyntämällä. Tavoitteessa onnistumisen kannalta olennaista on prosessin riittävä resursointi, saumaton yhteistyö vastuualueen johtajien ja esihenkilöiden kanssa sekä viraston tukipalveluiden laaja tuki prosessille. Rajamenettelyyn ohjautuvat hakemukset käsitellään neljässä viikossa ja väärinkäyttöviitteisten ja perusteettomien hakemusten käsittelyaikoja kiristetään. Dublin-prosessin tavoitteiden saavuttamiseksi vuonna 2025 panostetaan erityisesti hakemusten alkuvaiheen analysointiin, henkilökohtaisen puhuttelun tai turvapaikkapuhuttelun järjestämisen viiveiden lyhentämiseen nopeamman käsittelyn mahdollistamiseksi. Vuoden aikana otetaan käyttöön täysimääräisesti lakimuutosten ja viraston lainsoveltamisohjeiden päivitysten mahdollistamat muutokset prosessiin. Maahanmuuton hallinta-asetuksen toimeenpanoa jatketaan vuoden 2025 aikana. Alkuvuonna priorisoidaan komission täytäntöönpanosäädösten valmistelu, prosessin muutosten suunnittelu ja kuvaaminen sekä prosessin toimeenpanoaikataulun tarkentaminen.

Vastaanottokeskusten asiakasmäärää pyritään laskemaan sekä tehokkaalla turvapaikkahakemusten käsittelyllä että tehostamalla ukrainalaisten tilapäistä suojelua saavien asiakkaiden kuntiin siirtymistä. Kuntaan siirtymistä tuetaan mm. tehostetun omakielisen neuvonnan ja ohjauksen avulla sekä sidosryhmäyhteistyötä kehittämällä. Myös vastaanottokeskusten ja palveluntuottajien tulosohtaukseen ja toiminnan seurantaan panostetaan tulostavoitteiden saavuttamiseksi.

Vastaanotto toiminnan kustannustehokkuutta parannetaan mm. toteuttamalla asiakasohjausta ja -siirtoja halvimmalla hinnalla mukaan sekä vähentämällä hukkavuorokausien määrää.

Suomalaisen yhteiskunnan kurssikokonaisuuden suoritusosuutta kasvatetaan ja kurssin suorittamisesta tehdään velvoittavaa kaikille vastaanottojärjestelmän piirissä oleville asiakkaille. Tavoitteeseen pääseminen pyritään varmistamaan mm. tehostetulla suoritteiden seurannalla ja puuttumisella sekä sisällyttämällä tavoite osaksi keskusten toiminnan ja tuloksen ohjausjärjestelmää.

Tulostavoite 4: Suomessa oleskelevat kielteisen oleskelulupapäätöksen saaneet poistuvat tai heidät poistetaan maasta viivytystä päätöksen saamisesta. Vapaaehtoinen paluu on ensisijainen maasta poistumisen muoto. Viranomaisten välistä yhteistyötä tehostetaan paluiden ja palautusten täytäntöönpanossa.

Maastapoistamisen prosessin tavoitteena on varmistaa ja ylläpitää maastapoistamista ja maahantulokiellon määräämistä koskevan päätöksenteon nopeus ja laadukkuus. Maahanmuuttovirasto pyrkii yhteistyössä yhteistyössä poliisin ja rajaviranomaisen kanssa varmistamaan, että luvattomasti maassa oleskelevat henkilöt poistuvat maasta lähtökohtaisesti vapaaehtoisesti, ja että tarvittaessa heidät poistetaan maasta poliisin tai rajaviranomaisen toimesta. Erityisesti rikosperusteisten karkottamisasioiden keskimääräistä käsittelyaikaa pyritään lyhentämään enintään 180 vuorokauden nykyisestä keskimääräisestä yli vuoden käsittelyajasta. Tavoitteen saavuttamiseksi tarkastellaan prosessin työnjakojen uudelleenjärjestelyä, ylläpitämällä aktiivista sidosryhmäyhteistyötä poliisin kanssa, vanhimpien vireillä olevien asioiden seurannan kehittämällä sekä tehostamalla UMA- ja automaatiokehitystä prosessissa.

Keväällä 2025 ulkomaalaislakiin tulee paljon mm. maastapoistamiseen ja maahantulokiellon määräämiseen liittyviä muutoksia. Poliisin ja rajavartiolaitoksen

toimivaltuudet lisääntyvät käännyttämistä koskevissa asioissa ja nämä viranomaiset voivat jatkossa myös määrätä pidempiä maahantulokieltoja kuin aikaisemmin. Tämä tehostaa kaikissa viranomaisissa maastapoistamisprosessia, kun esim. Maahanmuuttovirastossa vapautuu resurssia karkottamista koskevaan päätöksentekoon ja toisaalta käännyttämispäätöksiä pystytään poliisin ja rajaviranomaisen toimesta jatkossa tekemään enemmän myös normaalin virka-ajan ulkopuolella.

Sisäministeriössä on marraskuussa 2024 käynnistetty laajempi maastapoistamisäännösten kokonaisuudistus, jonka tarkoituksena on uudistaa ja tehostaa maastapoistamista koskeva päätöksenteko- sekä täytäntöönpanoprosessi. Lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2026.

Maastapoistamisohje päivitetään kevään 2025 aikana ja tämä osaltaan tulee tehostamaan maastapoistamista koskevaa päätöksentekoa. Myös poliisi ja rajavartiolaitos hyödyntävät ko. ohjetta omassa toiminnassaan.

Maastapoistamisprosessiin keskitetään vuoden 2025 alussa Maahanmuuttoviraston kaikki **Schengen-tehtävät**. Tämän johdosta prosessiin tulee kahden htv:n lisäys. Schengen-tehtävien keskittämällä maastapoistamisprosessiin tavoitellaan sujuvampaa ja tehokkaampaa Schengen-asioiden käsittelyä (Maahanmuuttovirastossa (neuvottelut ja viestinvaihdot jäsenvaltioiden kanssa). Tällöin myös muilla substanssiosastoilla vapautuu resurssia oleskelulupa- ja turvapaikka-asioiden sujuvampaan käsittelyyn.

Vastaanottopalvelut: paluuneuvonta ja paluiden tuki

Vuoden 2025 aikana paluuneuvontaa kehitetään sekä määrällisesti että laadullisesti siten, että neuvonnan määrä ja laatu lisääntyvät edellisvuosiin nähden. Laadun parantamista tehdään ensisijaisesti kouluttamalla vastaanottokeskusten henkilökuntaa sekä muun muassa kehittämällä paluuneuvonnassa hyödynnettäviä tiedotusmateriaaleja. Koulutusta järjestetään sekä Maahanmuuttoviraston toimesta että ulkoisten tahojen avustuksella, ja erityisesti paluuneuvonnan motivoivaan elementtiin kiinnitetään huomiota kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden turvapaikanhakijoiden kohdalla. Myös sidosryhmäyhteistyötä syvennetään siten, että vastaanottojärjestelmän ulkopuolella olevien avustetun vapaaehtoisen paluun kohderyhmään kuuluvien henkilöiden tavoittaminen paranisi.

Vuoden 2025 aikana vapaaehtoisten paluiden, palautusten ja maasta poistamisten määrää pyritään lisäksi kasvattamaan ns. paluukeskustoimintaa pilotoimalla. Paluukeskus on vastaanottokeskus, jossa rajatulle turvapaikanhakijoiden kohderyhmälle tarjotaan laajennettua paluuneuvontaa ja palaamisjärjestelyiden tukea. Pilotissa kerätään tietoa mallin toimivuudesta. Mallin vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan verokkirahmian avulla.

Tulostavoite 5: Ennakoidaan ja varaudutaan toimintaympäristön muutoksiin ja turvallisuusuhkiin, erityisesti laajamittaisen ja välineellistetyn maahantulon tilanteisiin sekä kyberturvallisuusriskeihin.

Valmius ja varautuminen

Virastossa laaditaan yhdessä SM/MMO:n kanssa EUAA:n mallin mukainen laajamittaisen ja välineellistetyn maahantulon suunnitelma osana PAKTI-valmistelua. Viraston harjoitussuunnitelmaan kuvataan häiriötilanteiden hallintaan liittyvä harjoitustoiminta, kehitetään harjoitustoiminnan seurantaan ja osallistutaan kansallisiin ja alueellisiin varautumis- ja valmiusharjoituksiin.

Ennakointi-, analyysi- ja tilannekuva

Viraston tilannekuva-, analyysi- ja ennakointitoiminta tuottaa tulossopimuksessa eritellyt tilannekuva ja ennakointituotteet ajantasaisesti ja suunnitelmallisesti. Maahanmuutto Suomeen -katsaus julkaistaan viraston tieto- ja tulosohjauspalveluiden yksikön toimesta kolme kertaa vuodessa, maahanmuuton tulevaisuusarviot päivitetään ja muodostetaan kolme kertaa vuodessa. Maahanmuuton turvallisuushavaintojen tilannekuva sekä paluiden ja palautusten tilannekuva tuotetaan neljä kertaa vuodessa ja lisäksi Euroopan turvapaikkatilannekuvaa päivitetään kuusi kertaa vuodessa. Lisäksi virasto kehittää tilannekuva-, analyysi- ja ennakointi toiminnan valmiutta ad hoc -raporttien tuottamiseen sekä teemaraporttien laadintaan tarpeiden mukaisesti.

Rajamenettelyn edellyttämä tilakapasiteetti

Rajamenettelyn edellyttämää tilakapasiteetin tarvetta seurataan ja arvioidaan ajantasaisesti. Virasto määrittelee riittävän kapasiteetin rajamenettelyn osalta paktin vaatimukset huomioiden sekä hakee tarvittaessa ulkoista rahoitusta kapasiteetin perustamiseksi.

Maahanmuuttohallinnon kyberturvallisuus ja kriisinkestävyys

Maahanmuuttovirasto kilpailutti maahanmuuttohallinnon (UMA) asianhallintajärjestelmän ja asiakasrekisterin vuonna 2024. Kilpailutuksen myötä vuonna 2025 keskiössä on monitoimittajamallin käyttöönoton onnistumisen varmistaminen sekä UMAN arkkitehtuurin uudistamisen suunnittelu sekä siihen liittyvien priorisoitujen kehityskohteiden toteutuksen aloitus. Digitaalinen infrastruktuurin turvaamiseksi luodaan suunnitelma ja kehityksen tiekartta. Digitaaliset palvelut tukevat lisäksi automaatiokehitystä ja teknisiä parannuksia pakolaisaseman lakkauttamis- ja peruuttamisharkinnan, jälkivalvonnan ja maastapoistamisen prosessien toimivuuden ja kehityksen varmistamiseksi.

3. Tehtävien onnistumisen edellytykset

Tärkein voimavaramme sekä toiminnan tuloksellisuuden edellytys on sitoutunut, ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilöstö. Laadukkaalla johtamisella varmistamme, että henkilöstömme voi hyvin ja onnistuu työssään. Tämä tarkoittaa jokapäiväisiä arjen esihenkilötekoja muun muassa suorituksen johtamisen, työkykyjohtamisen ja osaamisen johtamisen parissa.

Onnistumisen ja hyvinvoivan henkilöstön edellytyksenä on selkeät tavoitteet ja vastuut. Hyvällä esihenkilötyöllä varmistamme, että jokainen tietää omat tavoitteensa ja ymmärtää niiden kytkeytymisen viraston tavoitteisiin.

Laadukas tiedolla johtaminen, tilannekuva- ja analyysitoiminta edellyttää selkeää organisoitumista, roolien ja vastuiden jakamista sekä asianmukaista ja riittävää resurssointia. Näihin liittyviä toimenpiteitä viedään eteenpäin vaiheittain vuoden 2025 aikana.

Digiohjelma ohjaa jatkossa digitalisaatio- ja järjestelmäkehitystyötä määrittämällä strategiset prioriteetit ja tavoitteet tuleville vuosille. Automaation hyödyntäminen sekä hakemusten käsittely- ja ratkaisutyössä että jälkivalvonnassa mahdollistaa tehokkaamman henkilöstöresurssien ohjaamisen asiantuntemusta vaativiin tehtäviin, mutta vaatii riittävää resurssointia automaation ylläpitämiselle muuttuvassa toimintaympäristössä. Automaation hyödyt realisoituvat riskiperusteisen käsittelymallin käyttöönoton ja siihen liittyvän toiminnan myötä. Kattava, tietoon pohjautuva jatkuva analyysityö on edellytys riskiperusteisen käsittelymallin käyttöönotolle.

Järjestelmäkehittämisen osalta UMA-järjestelmän kehityksen ja ylläpidon monitoimittajamalliin siirtyminen vaatii merkittäviä resurssipanostuksia vuonna 2025.

4. Voimavarat

4.1. Henkilöstö

Maahanmuuttovirasto uudistaa toimintaansa ja henkilöstörakennettaan vuonna 2025. Henkilötyövuosimäärä (HTV) on Maahanmuuttovirastossa vuoden 2025 alussa 1 438, joten HTV on kasvanut vuoden 2024 alusta noin 6 %. Vuoden alusta TE-toimistoista Maahanmuuttovirastoon siirtyi 54 virkaa. Pidemmällä aikavälillä vuosina 2026–2028 viraston henkilöstökehitys on kuitenkin voimakkaasti laskeva, jolloin henkilöstön kokonaismäärä kääntyy laskuun.

	Toteuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029
Henkilöstön määrä	1 283	1 351	1 533	1 300	1 250	1 000	1 000

Taulukko 1. Toteutumat ja ennuste HTV:n kehityksestä vuosina 2023-2029

Lokakuussa 2024 hyväksyttiin uusi henkilöstöohjelma, joka tulee määrittämään Maahanmuuttoviraston henkilöstötyötä ja sen suunnittelua vuosina 2024-2027. Ohjelma pohjautuu viraston strategian lisäksi julkisen hallinnon uudistamisstrategiaan ja Valtion henkilöstöstrategiaan. Ohjelman painopisteitä ovat henkilöstöpolitiikka, toimintakulttuuri, työhyvinvointi, osaamisen ja oppimisen johtaminen sekä johtaminen.

Keskeisenä henkilöstöpoliittisena toimenpiteenä vuonna 2025 on henkilöstörakenteen korjaaminen. Maahanmuutto on kasvanut voimakkaasti viimeisen kymmenen vuoden aikana, mikä on lisännyt henkilöstön tarvetta Maahanmuuttovirastossa. Ennusteiden mukaan työ- ja koulutusperusteinen maahanmuutto säilyy vilkkaana Suomeen tulevinakin vuosina. Lisääntyneen maahanmuuton myötä myös esimerkiksi kansalaisuushakemusten määrä on kasvanut merkittävästi. Maahanmuuttovirastoon on maahanmuuton kasvun vuoksi rekrytoitu paljon määräaikaista henkilöstöä viime vuosina. Lisäksi virastoon on samaan aikaan keskitetty muiden viranomaisten aiemmin hoitamia tehtäviä. Näiden suurien henkilöstömuutosten ja maahanmuuton asiakasvirtojen kasvun myötä viime vuosina viraston henkilöstörakenteeseen on kerääntynyt huomattavan paljon määräaikaista virkasuhteita, noin puolet henkilöstöstä. Vuoden 2025 aikana virasto korjaa henkilöstörakenteen, joka muuttaa vakituisten virkojen ja määräaikaisten virkasuhteiden suhdetta tasapainoisemmaksi.

Ennakoivaksi kehityskuluksi Maahanmuuttovirastossa on tunnistettu laajemmin teknologisen kehityksen, kuten UMAan (ulkomaalaisasioiden asiankäsittely ja asiakashallintajärjestelmä) tehtävien investointien vaikutus henkilöstötarpeeseen. Pitkällä tähtäimellä on oletettavaa, että merkittävät investoinnit teknologiaan lisäävät automaation toimintaa ja mahdollisuuksia, ja tämän myötä aiheuttavat välillistä henkilöstötarpeen vähenemistä sekä säästöjä henkilöstökuluissa.

Tulevat vuodet edellyttävät Maahanmuuttovirastolta osaamisen johtamista ja sitä kautta tuottavuuden lisäämistä. Keskeinen vuonna 2025 henkilöstön osaamisen kehittämistä edesauttava tekijä on HRD-järjestelmä Osku, jonka aktiivinen käyttöönotto on keskeinen vuoden 2025 tavoite. Oskun laajamittainen ja tehokas käyttö tuo vuoden aikana tulevaa resurssisäästöä henkilöstöyksikköön.

4.2. Henkilöstökokemuksen edistäminen

Hyvä henkilöstökokemus on yksi keskeinen henkilöstöpoliittinen tavoitteemme. Tavoitteenamme on luoda työympäristö, joka huomioi työntekijöiden erilaiset elämäntilanteet ja tarjoaa sujuvan palvelusuhteen alusta loppuun, aina rekrytoinnista eläköitymiseen tai työsuhteen päättymiseen asti.

Edistämme avointa ja läpinäkyvää henkilöstöpolitiikkaa, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen ja hyvään vuorovaikutukseen. Turvallisen ja terveellisen työympäristön takaaminen on meille ensiarvoisen tärkeää, ja panostamme sekä fyysiseen että psykososiaaliseen turvallisuuteen. Ennakoivat työhyvinvoinnin toimenpiteet ja laadukkaat työterveyspalvelut varmistavat työntekijöidemme hyvinvoinnin ja jaksamisen.

Osaamisen kehittäminen ja urapolkujen mahdollistaminen ovat keskeisiä henkilöstön sitoutumisessa ja pitkäjänteisen työuran rakentamisessa. Johtajuutemme perustuu valmentavaan, luotettavaan ja inhimilliseen otteeseen, joka tukee yksilöiden kasvua ja tuloksellista toimintaa.

Tämä kokonaisvaltainen lähestymistapa varmistaa, että henkilöstömme kokee olevansa arvostettu ja tuettu kaikissa työuran vaiheissa.

Mittaamme työntekijäkokemusta kuukausittain toistuvalla pulssikyselyllä sekä laajemmilla kyselyillä, kuten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokysely, työhyvinvointikysely sekä työpaikkaselvitykset. Osana Maahanmuuttoviraston tiedolla johtamisen kokonaisuutta kehitämme HR-tiedolla johtamista laadukkaan ja ajantasaisen tiedon saamiseksi.

Kansainvälinen suojelu ja vastaanottopalvelut

Prosessin kehittämisen ja digimahdollisuuksien hyödyntämisen lisäksi sujuvan turvapaikkapäätöksenteon takaamiseksi tulee turvata riittävä käsittelijämäärä, jotta vireille tulleet ja tulevat uudet turvapaikkahakemukset pystytään käsittelemään kuuden kuukauden käsittelyajassa eikä hakemusten käsittely ruuhkaudu. Turvapaikkahakemusten käsittely vaatii erityisesti sekä puhuttelun että varsinaisen päätöksentöön osalta ihmistyötä, jota ei voida automaatiolla korvata. Riittävä käsittelijämäärä korostuu varautumisen näkökulmasta hakemusmäärien noustessa. Hakemusmäärät voivat nousta nopeasti ja ennakoimatta moninkertaisiksi. Turvapaikkahakemusten profiili on Suomessa edelleen verrattain haastava eikä toisin kuin monissa muissa jäsenvaltioissa Suomessa korostu turvallisina lähtömaina pidetyt maat hakijaryhminä.

Hallitusohjelman painopiste kansainvälisen suojelun tarpeen tarkemmasta arvioinnista jatkolupavaiheesta vaatii aiempaan verrattuna lisäresurssointia hakemusten alustavaan läpikäyntiin, ja mikäli enemmän hakemuksia etenee lakkauttamis- ja peruuttamisharkintaan, lisäresurssointia myös näiden käsittelyyn.

Tilapäisen suojelun prosessi on turvapaikkaprosessiin verrattuna moninkertaisesti resurssitehokkaampi, koska hakijoita ei puhutella eikä hakijoille tehdä yksiköllisesti

perusteltuja päätöksiä. Hakijamäärät ovat riippuvaisia Ukrainan sodan kehitymisestä. Prosessin ollessa yksinkertainen ja pitkälti digitalisoitu, prosessi ei sido merkittävällä tavalla henkilöstöresursseja hakijamäärän noustessaan.

Vastaanottopalveluiden osasto vastaa vastaanottojärjestelmän suunnittelusta, ohjauksesta, valvonnasta ja kehittämisestä sekä vastaanottokapasiteetin perustamisesta ja lakkautuksesta. Sen osana toimivat myös Helsingin, Joutsenon ja Oulun vastaanottokeskukset sekä Joutsenon ja Helsingin säilöönottoyksiköt. Lisäksi Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä toimii Joutsenon vastaanottokeskuksessa.

Vastaanottopalveluiden osaston henkilöstöresursseja on lisätty Ukrainan sodan tuottaman tilapäistäsuojelua hakevien/saavien ja vastaavasti vastaanottojärjestelmän asiakasmäärän merkittävän ja nopean kasvun myötä kevästä 2022. Vuoden 2025 resursointi vastaa vuoden 2024 tasoa. Vastaanottojärjestelmän asiakasmäärän ennakoidaan vuoden 2025 aikana laskevan, mikä asteittain vähentää myös henkilöstöresurssin tarvetta. Säilöönottoyksiköiden resurssitarpeen arvioidaan sen sijaan vuodesta 2025 alkaen kasvavan uuden lainsäädännön käyttöönoton myötä. Uusi lainsäädäntö mahdollistaa henkilön säilöönoton yleisen järjestyksen ja turvallisuuden perusteella sekä säilöönoton jatkamisen 12 kuukauden ajan nykyisen kuuden kuukauden sijaan. Lisäksi pyrkimyksenä on lisätä säilöönoton mahdollisuuksia vakaviin rikoksiin syylistyneille. Suunnitellut muutokset tulevat toteutuessaan lisäämään säilöönottoyksiköiden asiakasmäärää ja käyttöastetta, minkä seurauksena syntyy hyvin todennäköisesti tarve lisähenkilöstön palkkaamiselle nykyisiin yksiköihin sekä säilöönottokapasiteetin mahdolliselle nostamiselle.

Jatkossa alenevan määräraha-kehityksen ja oletettavan kokonaisasiakasmäärän vähenemisen johdosta myös vastaanottopalveluiden osaston resursointia joudutaan tarkastelemaan ja toimintaa kehittämään, mutta samalla on myös varmistettava riittävä resurssitaso vastaanotto- ja säilöönottotoiminnan laadukkaaseen järjestämiseen, ohjaukseen ja valvontaan sekä edelleenkin varauduttava toiminnan nopeaan skaalaamiseen ylöspäin mahdollisen laajamittaisen maahantulon tilanteessa.

Oleskelulupa- ja kansalaisuushakemukset

Viraston rahoituksesta runsas kolmas osa katetaan lupa- ja kansalaisuushakemusten käsittelymaksuilla. Vuoden 2024 aikana näiden hakemustulojen määrät kasvoivat. Kaikissa hakemustyypeissä ei käsittelymaksuissa kuitenkaan ole mahdollista päästä omakustannushinnan tasolle, minkä vuoksi osa lupapalveluiden resursoinnistakin on varmistettava valtion talousarviossa ko. suunnittelukaudella. Vuonna 2024 maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli tarkastelujaksolla tammikuusta elokuun 2024 loppuun 69 %, joten jäнемme koko vuoden tavoitteesta 79 %. Vuoden 2025 tavoitteena on kustannusvastaavuuden parantaminen 72 %:iin.

Lupa- ja kansalaisuusyksikön henkilöstön htv-toteuma vuodelle 2024 oli 445 ja tämä hyvin linjassa suunnitelmien kanssa, joissa vuoden raamiksi suunniteltiin 430 + 21 ylihuukkausta = 451. Lupapalveluissa työskentelee huomattavan suuri määrä määräaikaista henkilöstöä ja tämän myötä myös vaihtuvuus on vuodesta toiseen runsasta. Lupa-käsittelystä myös hakeudutaan aktiivisesti vuoden mittaan avautuviin asiantuntijatehtäviin. Henkilöstön vaihtuvuus myös haastaa hyväsuuntaista tuottavuuskehitystä. Sujuvaan rekrytointiin, osaamisen nopeaan kehittämiseen ja perehdyttämiseen onkin kiinnitetty erityistä huomiota vuoden 2025 aikana. Osassa lupa-asioita hakemuskäytön kasvu oli merkittävää vuoteen 2022 verrattuna. Hakemuskäytön ennakoidaan kasvavan jatkossakin. Tästä syystä kehittämistoimet vuodelle 2025 liittyvät edelleen vahvasti automaation tehokkaaseen hyödyntämiseen, sujuvien ja riskiprofiloitujen käsittelymallien käyttöön, jälkivalvonnan

kehittämiseen. työn organisoinnin muutoksiin ja prosessijohtamisen vahvistamiseen, tiedolla johtamisen kehittämiseen ja henkilöstön työhyvinvoinnin varmistamiseen ja osaamisen ja ammattitaidon kehittämiseen.

4.3. Talous

4.3.1. Vuoden 2025 rahoitus

- Toimintamenot vuoden 2025 talousarvioesityksen mukaan ovat 88,266 milj. euroa (momentti 26.40.01 Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot, smr 2 v).
- Tuottoja hakemusmaksuista ja yhteisrahoitteisista hankkeista arvioidaan kertyvän noin 51,0 milj. euroa.

Sisäinen budjetti vuodelle 2025 on n. 107 milj. euroa (bruttomenot, tulot, määräraha + siirtyvä erä), jolla varmistetaan mm. hallitusohjelman tavoitteiden kannalta riittävä HTV-määrä ja ICT-kehityksen tarpeita sekä hallitusohjelmaan kirjattujen tavoitteiden edistäminen.

4.3.2. Määrärahakehykset 2026-2029

Julkisen talouden suunnitelmassa 9.10.2023 Maahanmuuttoviraston toimintamomentille 26.40.01 kehyksiin 2026 – 2028 kohdennettiin 38 milj. euron vuosittainen lisärahoitus hallitusohjelmaan kirjattujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kevään 2024 kehyspäätökseen (25.4.2024) mennessä määrärahoissa oli huomioitu tuottavuusohjelman ensimmäiseen vaiheeseen liittyvät toimenpiteet, jotka pienensivät Maahanmuuttoviraston alkuperäistä kehystä. Tämän jälkeen peruslaskelmaan on esitetty lisää muutoksia, joista merkittävimmät ovat Maahanmuuttoviraston osuus valtion tuottavuusohjelman säästöistä (yli 9 M€ vuosittain) sekä säilöhankkeen siirtyminen ajallisesti eteenpäin.

1 000 €	TA2025	2026	2027	2028	2029 esitys
	88 266				
Peruslaskelma, kehyspäätös 25.4.2024		98 873	97 243	76 243	76 383
Kehysesitys (tekniset muutokset):					
Virve 2 käyttöönoton kustannukset		105	140	140	
Migrin osuus tuottavuusohjelman säästöistä		-9 244	-9 270	-9 270	-9 270
Rajamenettelyn käyttöönotto HE, siirtona momentilta 26.10.20		85	85	85	85
Rajamenettelyn käyttöönotto HE, siirtona momentilta 26.01.66		90	90	90	90
Säilö (hankkeen siirto)		-3 100	-3 100	-3 100	
Kehysesitys yhteensä		86 809	85 188	64 188	67 288

Vastaanoton arviomäärärahamentteja päivitetään säännöllisesti vastaamaan voimassa olevia maahanmuuton olettamia ja niistä johdettuja yksikköhintoja sekä

mahdollisia lakimuutoksia. Alla olevan taulukon summat perustuvat marraskuussa 2024 päivitettyihin olettamiin ja elokuussa 2024 päivitettyyn vastaanottorahan määrään. Vastaanoton piirissä arvioidaan vuonna 2025 olevan 22 000 henkilöä, seuraavana vuonna 8 000 henkilöä ja vuodesta 2027 eteenpäin 7 000 henkilöä.

Vapaaehtoisen paluun kustannusten arvioidaan nousevan tulevaisuudessa, minkä vuoksi määrärahaa (smr 2 v) on esitetty korotettavaksi vuodesta 2026 lähtien.

Momentti (1 000 eur)	TA2025	2026	2027	2028	2029
26.40.21 Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto nykytaso / kehysesitys	192 932 / 226 470	51 776 / 86 467	44 093 / 76 700	42 493 / 76 950	42 493 / 77 011
26.40.22 Vapaaehtoinen paluu nykytaso / kehysesitys	2 318	2 318 / 2851	2 318 / 2851	2 318 / 2851	2 318 / 2851
26.40.63 Vastaanotto-toiminnan asiakkaille maksettavat tuet nykytaso / kehysesitys	45 890	7 387 / 16 000	4 672 / 14 000	4 272 / 14 000	4 272 / 14 000

4.3.3. EUSA-rahoitus (AMIF, ISF, BMVI)

Maahanmuuttovirasto osallistuu EU:n sisäasioiden rahastojen ohjelmakauden 2021-2027 rahastojen eli turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF), rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen (BMVI) ja sisäisen turvallisuuden rahaston (ISF) hakuihin rahastojen toimeenpanosuunnitelmien ja avautuvien rahastohakujen mahdollistamalla tavalla omasta strategiastaan lähtien. Maahanmuuttovirasto priorisoi soveltuvien osien hanketoiminnassa vuoden 2025 aikana EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkauudistuksen (ns. paktin) mukaisia toimia paktin kansallisen täytäntöönpanosuunnitelman mukaisesti.

AMIF on Migrin näkökulmasta maahanmuuttoasioiden keskeisin EU-rahoitusväline: sen avulla edistetään muuttoliikeasioiden tehokasta hallintaa, tarkoituksena vahvistaa ja kehittää turvapaikka- ja maahanmuuttoasioihin liittyviä yhteisiä eurooppalaisia menettelyitä. Rahoitusta haetaan etupainotteisesti suhteessa koko ohjelmakauteen. Migrillä on joulukuussa 2024 käynnissä yhteensä 10 uuden ohjelmakauden AMIF-hanketta, sekä vireillä 6 uutta AMIF-hankehakemusta: rahoituspäätökset näistä tehdään 14.2.2025 mennessä. Migri on euromääräisesti tarkasteltuna selvästi suurin kansallinen AMIF-tuensaaja.

Migrillä on myös käynnissä kolme BMVI-hanketta, joiden tuki kohdistuu EU:n Interoperability-kokonaisuuden edellyttämien tietojärjestelmämuutosten edistämiseen. Vireillä on lisäksi samaan kokonaisuuteen liittyen yksi BMVI-hankehakemus.

Maahanmuuttovirasto hyödyntää myös AMIF-tukea operatiivisessa toiminnassa ja virastolle on myönnetty AMIF-rahastosta operatiivista tukea (100% tuki) yhteensä 4,2

milj. euroa turvapaikka-asioiden henkilöstökulujen kattamiseen, vapaaehtoisen paluun tukeen sekä oleskelulupaprosesseihin liittyvään operatiiviseen toimintaan. Vapaaehtoisen paluun ja paluuneuvonnan tukemiseksi on lisäksi yksi operatiivisen tuen hakemus vireillä (AMIF) joulukuussa 2024.

5. Sisäinen valvonta ja sisäinen tarkastus

Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmentaa hallinnon lainmukaisuutta, palvelujen laatua ja toiminnan tuloksellisuutta. Sisäinen valvonta tukee ja varmistaa hyvän hallinnon toteutumista Maahanmuuttovirastossa. Hyvän hallinnon kehittäminen ja hyvää hallintoa edistävien toimenpiteiden kehittäminen on Maahanmuuttoviraston perusta myös nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Maahanmuuttoviraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjesääntö on rakennettu sisäministeriön riskienhallintapolitiikan sekä sisäisen valvonnan arviointikehikon pohjalta, joka puolestaan perustuu sisäisen valvonnan kansainväliseen COSO 2013 -malliin. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja sen riittävydestä vastaa viraston ylin johto. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteuttaa viraston koko henkilöstö. Suunnittelukaudella kehitetään sisäisen valvonnan osatekijöihin liittyviä viraston menettelytapoja ja toimenpiteitä eri tasoilla. Lisäksi vahvistetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan näkökulmaa osana sisäistä tulosohjausta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja vahvistuslausuma raportoidaan viraston tilinpäätöksessä.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on selvittää johdolle sisäisen valvonnan asianmukaisuus ja riittävyys sekä suorittaa johdon määräämät tarkastukset. Sisäisen tarkastuksen ohjesäännön mukaan sisäisen tarkastuksen tulee vuosittain laatia vuosisuunnitelma, jossa esitellään sisäisen tarkastustoiminnon toimintasuunnitelmat ja resurssitarpeet. Tarkastussuunnittelussa huomioidaan viraston keskeiset riskit ja ylimmän johdon näkemykset. Maahanmuuttoviraston ylijohtaja on hyväksynyt vuoden 2025 tarkastussuunnitelman.

Allekirjoittaja

Allekirjoittaja

Allekirjoittaja

Minna Hulkkonen
Osastopäällikkö, ylijhtaja
Sisäministeriö

Sonja Hämäläinen
Maahanmuuttojohtaja
Työ- ja elinkeinoministeriö

Ilkka Haahtela
Ylijhtaja
Maahanmuuttovirasto

Liitteet

Maahanmuuttoviraston tulossopimus 2025-2029

**Maahanmuuttoviraston
tulossopimus vuosille 2025–2029**

Sisällys

1	Strategiset linjaukset	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	3
3	Tulostavoitteet	3
4	Voimavarojen hallinta	7
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset	8

1. Strategiset linjaukset

Pääministeri Orpon hallitusohjelman tavoitteena on vahva ja välittävä Suomi, joka pärjää maailman myrskyissä.

Maahanmuuttovirastoa koskevat keskeisimmät hallitusohjelmakirjaukset ovat:

- kansallista turvallisuutta ja yhteiskunnan kriisinkestävyyttä vahvistetaan
- avun hädänalaisille kohdentava ja väärinkäytökset estävä turvapaikkapolitiikka
- Suomen turvapaikanhakujärjestelmää tehostetaan ja turvapaikkahakemukset käsitellään enintään 6 kk:den määräajassa
- kielteisen päätöksen saaneet palaavat tai heidät palautetaan lähtömaihin mahdollisimman nopeasti.
- pysyvän oleskelun, kansalaistamisen sekä perheenyhdistämisen ehtoja tiukennetaan
- työperäistä maahanmuuttoa sujuvoitetaan, hallitaan ja väärinkäytökset estetään

2. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Sisäministeriön hallinnonalan konsernistrategia on julkaistu 14.12.2023.

Konsernistrategiassa hallinnonalan toiminnalle on asetettu seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet:

- Kiireellisten viranomaispalveluiden saavutettavuus on hyvä.
- Väkivalta ja onnettomuudet vähenevät. Jengi- ja järjestäytynyt rikollisuus eivät saa kasvusijaa suomalaisessa yhteiskunnassa.
- Suomeen kohdistuva maahanmuutto ei aiheuta turvallisuusuhkaa eikä maahanmuuttojärjestelmämme mahdollista väärinkäytöksiä. Maasta poistutaan ja poistetaan tehokkaasti.
- Ihmiset, viranomaiset, elinkeinoelämä ja yhteiskunta ovat hyvin varautuneita ulkopuoliseen vaikuttamiseen sekä erilaisiin kriiseihin ja häiriöihin.
- Ihmiset luottavat turvallisuusviranomaisiin.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjauskehikko on päivitetty 1.2.2024.

Työ- ja elinkeinoministeriön ohjauskehikossa hallinnonalan toiminnalle on asetettu seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet:

- Elinkeinoelämä uudistuu ja kasvaa
- Työllisyysaste nousee
- Ilmastotavoitteiden saavuttaminen edistyy
- Työvoiman saatavuus paranee

3. Tulostavoitteet

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet:	
SM: Suomeen kohdistuva maahanmuutto ei aiheuta turvallisuusuhkaa eikä maahanmuuttojärjestelmämme mahdollista väärinkäytöksiä. Maasta poistutaan tai poistetaan tehokkaasti.	
TEM: Ulkomaisen työvoiman saatavuus paranee ja väärinkäytökset estetään.	
Tulostavoite 1: Parannetaan ulkomaisen työvoiman saatavuutta sujuvoittamalla luvan saamista ja varmistetaan kustannustehokas sekä väärinkäytökset ehkäisevä oleskelulupajärjestelmä, joka tukee kansallista turvallisuutta.	
Mittari 1: Riskihenkilöiden maahanpääsyä ehkäistään tehokkaasti osana hakemusten käsittelyprosessia (arvioidaan ja mitataan erillisen toimenpidesuunnitelman edistymisen perusteella, liite 1)	
Mittari 2: Työ- ja koulutusperusteisten oleskelulupien keskimääräinen käsittelyaika vuorokausina hallitusohjelma- ja RRF-tavoitteiden mukaisesti:	
<ul style="list-style-type: none"> • Työ ja opiskelu 30 vrk; • Pikakaista: erityisasiantuntijat, startup-yrittäjät, EU:n sinisellä kortilla asiantuntijat tai johtajat ICT oleskeluluvalla sekä ylin ja keskijohto ja edellä mainittujen perheenjäsenet 14 vrk; erityisasiantuntijan oleskelulupa 7 vrk:ssa (myönteiset oleskelulupapäätökset). 	
Mittari 3: Maksullisten prosessien kokonaistuottavuus (päätös/hvt)	
Tavoitetaso 2025–2028	1200 pts/hvt

Mittari 4: Rakennetaan ja toteutetaan kattava jälkivalvontajärjestelmä ja laajennetaan se keskeisimpiin lupaprosesseihin, millä varmistetaan aidosti vaikuttava järjestelmä (sisältäen automaatioavusteisen ja jatkuvan valvontaherätteiden keruun ja niiden tutkimisen sekä ajankohtaisuus- ja ilmiöpohjaiset teema- ja erityisvalvonnat)	
Tavoitetaso 2025	100 % myönnettyistä, vähintään 6 kuukautta voimassa olevista työntekijän jatko-oleskeluluvista ja yli vuoden mittaisista 1. oleskeluluvista on automatisoidun jälkivalvonnan piirissä.
Tavoitetaso 2026	100 % myönnettyistä, vähintään 6 kuukautta voimassa olevista yrittäjän ja muun työnteon jatko-oleskeluluvista ja yli vuoden mittaisista 1. oleskeluluvista on automatisoidun jälkivalvonnan piirissä
Tavoitetaso 2027–2028	Kaikkia työ- ja koulutusperäisiä lupia valvotaan säännöllisesti ja kustannustehokkaasti. Valvonnan toteutustavassa huomioidaan tuottavuusohjelman vaatima menosopeutus: valvonnan tiheys, toistuvuus ja suuntautuminen eri lupatyyppeihin arvioidaan riskiperusteisesti sekä viranomaisten tiedonvaihtoon perustuen säännöllisesti päivitettävän valvontasuunnitelman mukaisesti.
Mittari 5: RRF-välineen toimeenpano	
Tavoitetaso 2025	Virasto varmistaa Suomen kestävän kasvun ohjelman (RRF-väline) toimeenpanossaan sisäisen valvonnan, seurannan ja raportoinnin toimivuuden EU:n RRF-asetuksen (2021/241) ja kansallisen RRF-toimeenpanosäädöksen ”Laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta (537/2022)”, vaatimukset huomioiden, sekä varmistaa, että RRF-rahoitusta käytetään sille asetettujen reunaehtojen mukaisesti (RRP, CID).
Tulostavoite 2: Kansalaisuushakemusten ruuhka puretaan.	
Mittari 1: Kansalaisuushakemusten käsittelyaika 12 kk; tavoitteellinen osuus ratkaistuista hakemuksista	
Tavoitetaso 2025	55 %
Tavoitetaso 2026	70 %
Tavoitetaso 2027	95 %
Tavoitetaso 2028	100 %
Mittari 2: Lakisääteinen (kansalaisuuslaki 20a §) käsittelyaika	
Tavoitetaso 2025	käsittelyaika toteutuu 100 % 1.10.2024 jälkeen jätettyjen hakemusten osalta.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet: Suomeen kohdistuva maahanmuutto ei aiheuta turvallisuushakaa eikä maahanmuuttojärjestelmämme mahdollista väärinkäytöksiä. Maasta poistutaan tai poistetaan tehokkaasti	
Tulostavoite 3: Turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmä toimii tehokkaasti, väärinkäytökset estetään, turvallisuusuhat havaitaan varhaisessa vaiheessa ja niihin puututaan.	
Mittari 1: Turvapaikkaprosessin kautta Suomeen pyrkivät ja kansallista turvallisuutta vaarantavat henkilöt tunnistetaan varhaisessa vaiheessa (arvioidaan ja mitataan erillisen toimenpidesuunnitelman edistymisen perusteella, liite 1).	
Mittari 2: Turvapaikkahakemusten jonon purku	
Tavoitetaso 2025–2026: Turvapaikkahakemusten jono on purettu 6/2026 mennessä.	
Mittari 3: Hakemusten käsittelyaika lyhennetään korkeintaan kuuteen kuukauteen. Mittarina 6 kk tavoiteajassa käsiteltyjen osuuden kehitys (pl. lainmukaiset pidennysperusteet)	
Tavoitetaso 2025	40 %
Tavoitetaso 2026	90 %
Tavoitetaso 2027	100 %
Tavoitetaso 2028	100 %
Tavoitetaso 2029	100 %
Mittari 4: HAO-palautusten käsittelyaika lyhennetään korkeintaan 5 kuukauteen. (v. 6/2026 alkaen paktin myötä säädetään lakisääteinen käsittelyaika)	
Tavoitetaso 2025:	80 %
Tavoitetaso 2026–2029:	100 %
Mittari 5: Turvapaikkaprosessin tuottavuuskehitys	
Tavoitetaso 2025	38 pts/htv
Tavoitetaso 2026	40 pts/htv
Tavoitetaso 2028	42 pts/htv
Tavoitetaso 2029	44 pts/htv

Mittari 6: Rajamenettelyn käyttöönoton jälkeen menettelyyn ohjautuvat ja menettelyssä ratkaistavissa olevien hakemusten käsittelyaika	
Tavoitetaso 2025–2028	4 vko
Mittari 7: Turvapaikkajärjestelmän väärinkäyttöä torjutaan lyhentämällä väärinkäyttöviitteisten ja perusteettomien hakemusten käsittelyaikoja (mittarina käsittelyajan mediaaniluku vuorokausina)	
Tavoitetaso 2025	Tutkimatta jättäminen (uusintahakemukset) 20 vrk (2022 68 vrk, 2023 46 vrk)
	Tutkimatta jättäminen (Dublin-tapaus) 70 vrk (2022 76 vrk, 2023 112 vrk)
	Ilmeisen perusteeton hakemus 45 vrk (2022 119 vrk, 2023 116 vrk)
	Saanut suojelua EU-valtiossa 70 vrk (2022 137 vrk, 2023 171 vrk)
Tavoitetaso 2026	Tutkimatta jättäminen (uusintahakemukset) 18 vrk (2022 68 vrk, 2023 46 vrk)
	Tutkimatta jättäminen (Dublin-tapaus) 66 vrk (2022 76 vrk, 2023 112 vrk)
	Ilmeisen perusteeton hakemus 40 vrk (2022 119 vrk, 2023 116 vrk)
	Saanut suojelua EU-valtiossa 66 vrk (2022 137 vrk, 2023 171 vrk)
Tavoitetaso 2027	Tutkimatta jättäminen (uusintahakemukset) 16 vrk (2022 68 vrk, 2023 46 vrk)
	Tutkimatta jättäminen (Dublin-tapaus) 62 vrk (2022 76 vrk, 2023 112 vrk)
	Ilmeisen perusteeton hakemus 35 vrk (2022 119 vrk, 2023 116 vrk)
	Saanut suojelua EU-valtiossa 62 vrk (2022 137 vrk, 2023 171 vrk)
Tavoitetaso 2028–2029	Tutkimatta jättäminen (uusintahakemukset) 15 vrk (2022 68 vrk, 2023 46 vrk)
	Tutkimatta jättäminen (Dublin-tapaus) 58 vrk (2022 76 vrk, 2023 112 vrk)
	Ilmeisen perusteeton hakemus 35 vrk (2022 119 vrk, 2023 116 vrk)
	Saanut suojelua EU-valtiossa 58 vrk (2022 137 vrk, 2023 171 vrk)
Mittari 7: Viraston kaikki soveltamisohjeet kootaan yhteisiin viraston sekä sisäisessä ohjekirjastossa että ulkoisilla sivuilla julkaistaviin lupakäsittelyohjeisiin. Uudistustyöllä edistetään sisäisen turvallisuuden tavoitteita edistämällä maahanmuuttohallinnon lupamenettelyiden läpinäkyvyyttä, torjumalla väärinkäytöksiä ja vahvistamalla luottamusta Maahanmuuttoviraston toimintaa kohtaan.	
Tavoitetaso 2025–2028	Maahanmuuttovirasto päivittää sen vastuulle kuuluvia ohjeita erillisen vuositasoisen päivityssuunnitelman mukaisesti. Tuloskaudella päivitettäväksi ohjeiksi priorisoidaan lainsäädäntömuutosten edellyttämät ohjepäivitykset sekä analysoidun tilannekuvan perusteella tunnistettavat muutostarpeet viraston sisäisiin ohjeisiin sekä asiakasohjeisiin.
Mittari 8: Kuntiin siirtyneiden ukrainalaisten osuus kotikuntaoikeuden saamiseen oikeutetuista ukrainalaisista	
Tavoitetaso 2025	80 %
Mittari 9: Kuntaan siirtymisen km. aika kotikunnan saamisesta	
Tavoitetaso 2025–2029	60 vrk
Mittari 10: Suomalaisen yhteiskunnan kurssikokonaisuus on pakollinen kaikille 18–80- vuotiaille vastaanoton piirissä oleville asiakkaille, ja se tarjotaan myös kaikille yksityismajoituksessa asuville vastaanottojärjestelmän asiakkaille.	
Tavoitetaso 2025–2028	100 % 18-80 -vuotiaista asiakkaista suorittaa suomalaisen yhteiskunnan kurssikokonaisuuden. Yksityismajoituksessa olevista 75- 100 % suorittaa verkkokurssin (2025: 75 %, 2026: 85 %, 2027: 90 %, 2028: 100 %).
Tulostavoite 4: Suomessa oleskelevat kielteisen oleskelulupapäätöksen saaneet poistuvat tai heidät poistetaan maasta viivytyksettä päätöksen saamisesta. Vapaaehtoinen paluu on ensisijainen maasta poistumisen muoto. Viranomaisten välistä yhteistyötä tehostetaan paluiden ja palautusten täytäntöönpanossa.	
Mittari 1: Paluukeskus-toimintamallin pilotointi	
Tavoitetaso 2025	Paluukeskustoimintamallin jatkoa arvioidaan vuonna 2024 toteutetun pilotoinnin ja tulosten analysoinnin perusteella.
Mittari 2: Avustetun vapaaehtoisen paluun järjestelmän kautta palaavien määrä	
Tavoitetaso 2025	400 AVP-paluuta per vuosi (kasvua vuoden 2023 tasosta 219 paluuta eli noin 122 %)

Tavoitetaso 2026	400 AVP-paluuta per vuosi
Tavoitetaso 2027	350 AVP-paluuta per vuosi (kasvua vuoden 2023 tasosta 169 paluuta eli noin 93,4 %)
Tavoitetaso 2028	350 AVP-paluuta per vuosi
Mittari 3: Avustetun vapaaehtoisen paluun lakisääteiseen kohderyhmään kuuluvien ja sen tuella palanneiden määrä suhteessa muihin lakisääteiseen kohderyhmään kuuluvien palautuksiin.	
Tavoitetaso 2025	Avustetun vapaaehtoisen paluun tuella palanneiden osuus kaikista paluista vähintään 45 %
Tavoitetaso 2026–2028	Avustetun vapaaehtoisen paluun tuella palanneiden osuus kaikista paluista vähintään 50 %
Mittari 4: Mallinnetaan tehostettu prosessi palautusten toimeenpanoon yhteistyössä poliisin ja Rajavartiolaitoksen kanssa ja otetaan se käyttöön.	
Tavoitetaso 2025	Tehostettu prosessi on mallinnettu ja otettu käyttöön. Maahanmuuttovirasto tukee tiedonvaiholla poliisia täytäntöönpanokelpoisten maastapoistamispäätösten toteuttamisessa.
	Maahanmuuttovirasto lakkauttaa poliisin ilmoitettua, että maastapoistaminen ei onnistu, henkilön vastaanottopalvelut vastaanottolain 14 a §:n mukaisesti poliisilta saamiensa ilmoitusten perusteella viipymättä ja enintään 30 päivän kuluttua poliisin ilmoituksesta, jolle erityisiä syitä pidentää aikaa yksittäisessä tapauksessa ole ilmennyt.
Mittari 5: Annetun paluuneuvonnan määrä kasvaa edellisvuodesta ja neuvonnan laatua kehitetään	
Tavoitetaso 2025	Annetun paluuneuvonnan määrä kasvaa vähintään 25 % edellisestä vuodesta.
Mittari 6: Maahanmuuttoviraston käsittelymenettelyjen tulee olla palautuksia tukevia	
Tavoitetaso 2025	Maastapoistamisten sujuvoittamiseksi maahanmuuttovirasto järjestää maastapoistamisten yhteydessä uusintahakemuspäivystyksen aina kun päivystys soveltuu maastapoistamistilanteeseen. (mittari: poliisin ennakolta ilmoittamat maastapoistamistilanteet, toteutetut päivystykset, tavoite 100 %)

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet:

Ihmiset, viranomaiset, elinkeinoelämä ja yhteiskunta ovat hyvin varautuneita ulkopuoliseen vaikuttamiseen sekä erilaisiin kriiseihin ja häiriöihin.

Tulostavoite 5: Ennakoidaan ja varaudutaan toimintaympäristön muutoksiin ja turvallisuusuhkiin, erityisesti laajamittaisen ja välineellistetyin maahantulon tilanteisiin sekä kyberturvallisuusriskeihin.

Mittari 1: Kansallista turvallisuutta tukeva viraston valmiuteen liittyvä suunnittelu-, tilannekuva- ja analyysityö sekä sidosryhmäyhteistyö ja viraston harjoittelutoiminta.

Tavoitetaso 2025	Varautuminen erilaisiin häiriötilanteisiin on huomioitu viraston harjoitussuunnitelmassa ja osaamisen johtamisen suunnitelmassa kaikissa viraston ydintoiminnoissa.
	Viraston harjoitustoiminta on suunnitelmallista ja osallistumme muiden viranomaisten harjoituksiin.

Mittari 2: Valmius tarjota rajamenettelyä edellyttämää tilakapasiteettia kansallisen turvallisuuden takaamiseksi.

Tavoitetaso 2025	Määritellään riittävä kapasiteetti rajamenettelyn osalta paktin vaatimukset huomioiden ja haetaan EU-rahoitusta kapasiteetin perustamiseksi. (Menettelyasetuksen mukainen riittävä kapasiteetti oltava käytössä kesästä 2026).
------------------	--

Mittari 3: Viraston tilannekuva-, analyysi- ja ennakoitintoiminta on systemaattista ja ajantasaista ja siinä huomioidaan kansallisen turvallisuuden näkökohdat.

Tavoitetaso 2025	Julkiseen käyttöön tarkoitettu Maahanmuutto Suomeen -katsaus julkaistaan 3 kertaa vuodessa
	Maahanmuuton tulevaisuusarviot päivitetään ja muodostetaan kolme kertaa vuodessa
	Maahanmuuttoviraston turvallisuushavaintojen tilannekuva neljä kertaa vuodessa
	Paluiden ja palautusten tilannekuva neljä kertaa vuodessa
	Euroopan turvapaikkatilannekuva kuusi kertaa vuodessa.
	Kehitetään valmiutta ad hoc-raporttien ja teemaraporttien laadintaan.

Mittari 4: Turvataan maahanmuuttohallinnon kyberturvallisuutta ja kriisinkestävyttä

Tavoitetaso 2025:	Muutos maahanmuuttohallinnon asianhallintajärjestelmän ja asiakasrekisterin toimittajissa toteutetaan hallitusti ja häiriöt toiminnalle minimoiden. Asianhallintajärjestelmän saatavuus ja palvelutaso säilyvät vastaavalla tasolla kuin vuonna 2023.
	Maahanmuuttohallinnon kokonaisarkkitehtuurin tavoitela kuvataan. Tietojärjestelmien tulevaisuuden tavoitetilan määrittelyssä huomioidaan kyberturvallisuus ja kriisinkestävyys.

Toiminnallinen tuloksellisuus

	Toteuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029
Palvelukyky ja laatu							
Ratkaistut asiat*	220 007	216 000	216 000	200 000	170 000	150 000	140 000
Asiakastyytyväisyys, työnantaja-asiakkaat, asteikko 1—5	3,3	3,3	3,8	3,5	3	3	3
Asiakastyytyväisyys, työ- ja koulutusperusteiset luvat, perheenjäsenet ja EU-rekisteröinnit, asteikko 1—5		3,9	3,9	3,7	3,4	3,3	3,2
Hakemusten käsittelyajat (kokonaiskäsittelyaika, ka, vrk)							
— Osaratkaisua edellyttävä työnteko TTOL 1. lupa (kok)	83	44	30	30	30	30	30
— Erytisiasiantuntijat + Eryt sininen kortti, 1. lupa	14	10	7	7	7	7	7
— Opiskelija 1. lupa	38	10	30	30	30	30	30
— Kansalaisuushakemus	481	550	480	380	365	365	365
— Turvapaikkahakemus	248	260	200	180	180	180	180
— Tilapäinen suojelu (myönteiset, mediaani)	5	5	7				
Toiminnallinen tehokkuus							
Prosessikohtainen tuottavuus (pts/htv)							
— Osaratkaisua edellyttävä työnteko TTOL	1 274	1 000	800	1 000	1 100	1 100	1 100
— Erytisiasiantuntijat	1 106	1 300	1 450	1 500	1 500	1 500	1 500
— Opiskelu	1 501	1 190	1 550	1 550	1 550	1 550	1 550
— EU-rekisteröinnit	545	520	700	700	700	700	700
— Kansalaisuushakemukset	399	360	400	450	470	470	470
— Turvapaikkahakemukset	25	29	38	40	42	44	46

* v. 2023 luku on poikkeuksellisen korkea johtuen tilapäisen suojelun ratkaisuista.

4. Voimavarojen hallinta

Tulostavoite 6: Johtaminen on ammattitaitoista ja tukee tuloksellisuutta.	
Mittari 1: Henkilöstötutkimus: Johtamisindeksi	
Tavoitetaso 2025	Tavoite: 3,0 (v. 2023: 2,79)
Mittari 2: Henkilöstötutkimus: "Koen että saatavilla on tarpeeksi tietoa erilaisista muutoksista organisaatiossa."	
Tavoitetaso 2025	Tavoite: 3,5 (v. 2023: 2,75)
Mittari 3: Esihenkilöiden ja johtajien johtamisen 360-arvioinnit	
Tavoitetaso 2025:	Toteutetaan arvioinnit vuoden 2025 kuluessa. Tavoiteltu taso 3,5/5.
Tulostavoite 7: Henkilöstö voi hyvin.	
Mittari 1: Henkilöstötutkimus: Työtyytyväisyys, indeksi	
Tavoitetaso 2025	Tavoite: 3,7 (v. 2023: 3,56)
Mittari 2: Henkilöstö	
Tavoitetaso 2025	Henkilöstötutkimus: "Henkilöstön kokemus erilaisten uhkatilanteiden hallintaan liittyvien välineiden riittävydestä." Tavoite: 4
	Virasto tuottaa laajemmän henkilöstötutkimuksen joka toinen vuosi ja suppeamman (johtaminen ja henkilöstön työtyytyväisyys) tutkimuksen väli vuosina.
	Valtion henkilöstöstrategian toimeenpano on aloitettu.

	Toteuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	Alustava tavoite 2029
Henkilöstön määrä	1 283	1 351	1 533	1 300	1 250	1 000	1 000
Sairauspoissaolot (työpäivää/htv)	11,2	11	11	11	11	11	11

TOIMINNAN RAHOITUS Viraston toimintamomentti 26.40.01 (1000 euroa)	2023 TP	2024 Arvio	2025 TAE	2026 Kehys	2027 Kehys	2028 Kehys
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	25 012	11 263	20 000	10 686	4 705	1 903
TA ja LTAt / kehys	67 595	103 307	88 066	86 619	84 998	67 088
Käytettävissä oleva rahoitus	92 607	114 570	108 066	97 305	89 703	68 991
Menot	121 050	134 770	139 650	134 100	128 800	107 088
Tulot	39 706	40 200	42 270	41 500	41 000	40 000
Nettomenot	81 344	94 570	97 380	92 600	87 800	67 088
Siirtyy seuraavalle vuodelle	11 263	20 000	10 686	4 705	1 903	0
Tuottavuus/sopeuttamistoimet suhteessa vuoteen 2024			15 482	15 857	16 215	39 793

Maahanmuuttovirasto toimeenpanee tuottavuusohjelmaa ja toteuttaa vuodelle 2025 suunnitellut toimet.

Virasto laatii hankintalain mukaisista suoramankinnoista suoramankintailmoituksen. Virasto lisää markkinoiden kartoittamista ja pyrkii kilpailuttamaan aiempaa enemmän hankintojaan, varsinkin, jos kartoituksen tuloksena löytyy useampia mahdollisia toimittajia. Strategisesti tärkeissä hankinnoissa otetaan huomioon varautumisnäkökulma.

5. Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Tulossopimus on laadittu vuosille 2025–2029 ja sitä tarkistetaan vuosittain toimintaympäristöä vastaavaksi.

Tulostavoitteiden etenemistä vuoden aikana seurataan kesäkuussa erikseen annettavien tarkempien ohjeiden mukaisesti. Vuosittaisesta tuloksellisuudesta virasto raportoi toimintakertomuksessa, joka on osa tilinpäätöstä.

Helsinki, 16.12.2024

Osastopäällikkö Minna Hulkkonen

Maahanmuuttojohtaja Sonja Hämäläinen

Sisäministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö

Haahtela Ilkka
91286737E

Allekirjoittaja Haahtela Ilkka 91286737E
DN: cn=Haahtela Ilkka 91286737E, c=FI,
o=Maahanmuuttovirasto,
email=ilkka.haahtela@migri.fi
Päivämäärä: 2024.12.18 09:57:41
+02'00'

Ylijohtaja Ilkka Haahtela

Maahanmuuttovirasto

VN/5677/2024-SM-40

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Hämäläinen Sonja 91284415J

2024-12-16

Hulkkonen Minna 912598460

2024-12-16